

UNIwersytet w Białymstoku
Wydział Prawa

Leszek Jacek Wieczorek

AUTOREFERAT

PRZEDSTAWIAJĄCY ZAINTERESOWANIA I OSIĄGNIĘCIA
W DZIAŁALNOŚCI NAUKOWO-BADAWCZEJ,
OSIĄGNIĘCIA W ZAKRESIE OPIEKI NAUKOWEJ
I KSZTAŁCENIA MŁODEJ KADRY
ORAZ DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZUJĄCĄ NAUKĘ

Kielce-Białystok, stan na koniec marca 2019

SPIS TREŚCI

Część pierwsza

1. Dane osobowe 3
2. Życiorys zawodowy i zainteresowania badawcze 3

Część druga

1. Osiągnięcia naukowe..... 6
2. Osiągnięcia w zakresie opieki naukowej i kształcenia młodej kadry 19
3. Działalność popularyzująca naukę..... 21

CZĘŚĆ PIERWSZA

1. DANE OSOBOWE

Imię i nazwisko: **Leszek Jacek Wieczorek**

Adres: **ul. Czajek 13/10, 40-534 Katowice, woj. śląskie**

Data i miejsce urodzenia: **30.10.1968 r., Kraków**

Telefon: **508085292**

2. ŻYCIORYS ZAWODOWY I ZAINTERESOWANIA BADAWCZE

Urodziłem się 30 października 1968 roku w Krakowie w rodzinie inteligentnej.

Po ukończeniu szkoły podstawowej w 1983 roku oraz zdaniu w 1987 roku egzaminu dojrzałości z wynikiem bardzo dobrym w 1992 roku ukończyłem z wynikiem bardzo dobrym z wyróżnieniem studia magisterskie w zakresie pedagogiki specjalnej - specjalność resocjalizacja na Wydziale Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (temat pracy magisterskiej Prawomocne orzeczenia sądowe wobec nieletnich w Polsce w latach 1985-1992, Promotor - prof. dr hab. Ewa Syrek), a w 1997 roku ukończyłem z wynikiem dobrym studia magisterskie na Wydziale Prawa i Administracji tegoż Uniwersytetu (temat pracy – Samorządowe kolegium odwoławcze de lege lata i de lege ferenda, Promotor prof. dr hab. Ernest Knosala).

Z dniem 1 października 1992 roku zostałem zatrudniony w charakterze asystenta w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach gdzie od 2004 do 2015 roku pracowałem na stanowisku adiunkta.

W roku szkolnym 1999/2000 w charakterze nauczyciela pracowałem w Kolegium Nauczycielskim w Bytomiu:

Uchwałą Rady Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego z dnia 25 maja 2004 r. nadano mi stopień doktora nauk prawnych z wyróżnieniem i skierowaniem pracy do druku (temat dysertacji doktorskiej Przesłębność i demoralizacja nieletnich oraz polityka sądów wobec nich w okresie transformacji ustrojowej, Promotor – prof. zw. dr hab. Leon Chełmicki-Tyszkiewicz, Recenzenci: dr hab. Barbara Kowalska-Ehrlich, prof. zw. dr hab. Oktawia Górniok).

W dniu 13 listopada 2013 roku Rada Naukowa Instytutu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk w Warszawie nadał mi stopień doktora habilitowanego nauk prawnych w zakresie kryminologii (Recenzenci w przewodzie habilitacyjnym – prof. dr hab. Krzysztof Krajewski; dr hab. Anna Kossowska, prof. INP PAN, dr hab. Leszek Wilk, prof. UŚ). Podstawę tej procedury stanowiła monografia Zjawiska

patologii społecznej i przeciwdziałanie im w mieście średniej wielkości. Kryminologiczna monografia terenu, Katowice 2013, ss. 756 (ISBN 978-83-7164-765-9).

W latach 2006-2011 byłem zatrudniony w charakterze adiunkta w Wyższej Szkole Humanitas w Sosnowcu (poprzednio Wyższej Szkole Zarządzania i Marketingu w Sosnowcu).

Sporadycznie prowadziłem także zajęcia w innych placówkach oświatowych, między innymi w: Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej, Wyższej Szkole Prawa i Administracji w Bielsku-Białej, IDN Instytucie Kształcenia w Sosnowcu (później z siedzibą w Katowicach), Górnośląskiej Wyższej Szkole Handlowej w Katowicach, Wyższej Szkole Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach, Wyższej Szkole Pedagogicznej Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Warszawie.

W dorobku naukowym posiadam 18 publikacji książkowych (w tym 3 drugie wydania, 2 współautorskie i 2 pod redakcją), około 100 artykułów oraz uczestniczyłem w prawie 200 konferencjach krajowych i zagranicznych (w większości aktywnie) – szczegółowy wykaz w załączeniu. Wielokrotnie byłem honorowany Nagrodą JM Rektora Uniwersytetu Śląskiego za działalność naukowo-badawczą. Kierowałem 11 grantami badawczymi. Odbylem 25 studyjnych wizyt zagranicznych i 2 staże zagraniczne. Wypromowałem ponad 400 magistrantów i ponad 300 licencjatów. Prowadziłem wykłady i ćwiczenia między innymi z przedmiotów: kryminologia, kryminalistyka, prawo karne, prawo wykroczeń, prawo-karna ochrona obrotu gospodarczego, odpowiedzialność karna menadżera, odpowiedzialność karna funkcjonariuszy publicznych, patologia społeczna, prawne podstawy resocjalizacji, prawne podstawy ochrony zdrowia, podstawy prawne pomocy społecznej, prawo oświatowe, elementy prawa cywilnego, pracy, administracyjnego i socjalnego, podstawy prawne wychowania, opieki i pracy socjalnej, konwersatoria.

Przez wiele lat byłem członkiem a później Zastępcą Przewodniczącego Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Od 2005 roku do nadal jestem członkiem Polskiego Towarzystwa Kryminologicznego im. Prof. Stanisława Batawii działającego przy Instytucie Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, w którym od 2008 do 2014 pełniłem i od 2018 roku do nadal roku pełnię funkcję członka Zarządu.

Od 2012 roku do nadal jestem członkiem The American Society of Criminology (ASC).

Od 2014 roku do nadal jestem członkiem Academic Council on the United Nations (ACUNS).

Od 2008 do nadal jestem członkiem Towarzystwa Naukowego Prawa Karnego działającego przy Instytucie Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk w Warszawie.

Od 1998 jestem członkiem Komitetu Redakcyjnego, w roku 1999 byłem sekretarzem Komitetu Redakcyjnego, a od 2000 byłem zastępcą redaktora naczelnego a od 2012 roku jestem redaktorem naczelnym oraz od 2009 do 2012 roku byłem członkiem Rady Programowej a od 2012 roku do nadal

zastępcą przewodniczącego Rady Programowej periodyku Prawa Człowieka. Humanistyczne Zeszyty Naukowe - Human Rights. Humanistic - Scientific Fascicles. Począwszy od 2015 roku czasopismo zostało wpisane na listę B (Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 18 grudnia 2015 r. w sprawie wykazu czasopism naukowych wraz z liczbą punktów przyznanych za publikację w tych czasopismach) i uzyskało 6 punktów.

Od 2014 roku jestem zatrudniony na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach, gdzie od 2015 roku powierzono mi pełnienie funkcji Kierownika Zakładu Prawa Karnego, Kryminologii i Kryminalistyki. Ponadto w latach 2016-2018 pełniłem funkcję prodziekana do spraw nauki i współpracy z zagranicą, z której to zrezygnowałem wobec objęcia z dniem 21 sierpnia 2017 roku funkcji zastępcy Dyrektora Instytut Ekspertyz Sądowych im. Prof. Dr Jana Sehna w Krakowie. Od 1 stycznia 2018 roku jestem Dyrektorem tegoż Instytutu.

Ponadto byłem przez cały okres funkcjonowania Instytutu Kryminologii i Penitencjarystyki w Warszawie utworzonego przez Ministra Sprawiedliwości z wyboru Przewodniczącym Rady Naukowej.

W roku 2017 Minister Sprawiedliwości powołał mnie na 2-letnią kadencję do Komisji Egzaminacyjnej dot. egzaminów wstępnych na aplikację radcowską.

Jestem także wpisany na listę adwokatów Okręgowej Rady Adwokackiej w Kielcach jako adwokat nie wykonujący zawodu.

Otrzymałem Medal Komisji Edukacji Narodowej.

CZĘŚĆ DRUGA

1. OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE

Po ukończeniu szkoły podstawowej w 1983 roku oraz zdaniu w 1987 roku egzaminu dojrzałości z wynikiem bardzo dobrym w 1992 roku ukończyłem z wynikiem bardzo dobrym z wyróżnieniem studia magisterskie w zakresie pedagogiki specjalnej - specjalność resocjalizacja na Wydziale Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (temat pracy magisterskiej Prawomocne orzeczenia sądowe wobec nieletnich w Polsce w latach 1985-1992, Promotor - Prof. dr hab. Ewa Syrek), a w 1997 roku ukończyłem z wynikiem dobrym studia magisterskie na Wydziale Prawa i Administracji tegoż Uniwersytetu (temat pracy – Samorządowe kolegium odwoławcze de lege lata i de lege ferenda, Promotor Prof. dr hab. Ernest Knosala).

Już na początku studiów pedagogicznych, poszukując dalszych inspiracji stwierdziłem, że bardzo korzystne dla mojego rozwoju będzie połączenie wiedzy pedagogicznej (specjalisty w zakresie resocjalizacji) ze studiami prawniczymi. Studiując pedagogikę (w ramach indywidualnego toku studiów) jako jeden z przedmiotów dodatkowych wybrałem kryminologię. Od tego czasu datuje się moje szczególne zainteresowanie tą dyscypliną wiedzy. To szczególne zainteresowanie kryminologią w dużej mierze spowodowane było fascynacją zainteresowaniami badawczymi i osobowością prof. dr hab. Leona Chełmickiego-Tyszkiewicza. Zainteresowania te kontynuowałem również w trakcie moich studiów prawniczych (II-gi fakultet) uzupełniając swoją wiedzę pedagogiczną (a właściwie łącząc ją) z wiedzą prawniczą. Niestety ze względów organizacyjnych nie mogłem być uczestnikiem seminarium magisterskiego prowadzonego przez Prof. Leona Tyszkiewicza i zostałem magistrantem prof. Ernesta Knosali, zajmującego się prawem administracyjnym. Myślę, że to też miało znaczny wpływ na moje dalsze przedsięwzięcia naukowe, gdyż również dzięki temu staram się łączyć zainteresowanie kryminologią z prawem (w tym karnym, administracyjnym i samorządu terytorialnego).

Kontynuacją tych zainteresowań był udział w seminarium doktorskim Prof. Leona Tyszkiewicza i przygotowanie pod jego promotorstwem dysertacji doktorskiej. Uchwałą Rady Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego z dnia 25.05.2004 r. nadano mi stopień doktora nauk prawnych z wyróżnieniem i skierowaniem pracy do druku (temat dysertacji doktorskiej Przesłębpczość i demoralizacja nieletnich oraz polityka sądów wobec nich w okresie transformacji ustrojowej, Promotor – Prof. dr hab. Leon Tyszkiewicz, Recenzenci: dr hab. Barbara Kowalska-Ehrlich, Prof. dr hab. Oktawia Gómiok).

Jej przedmiotem było zjawisko przestępczości nieletnich, które z racji swej społecznej doniosłości od dawna pozostaje nie tylko w kręgu zainteresowania opinii społecznej, ale jest przedmiotem rozlicznych analiz wielu badaczy reprezentujących różne dyscypliny nauki, wśród których należy między innymi

wymienić prawo karne, kryminologię, socjologię, psychologię, pedagogikę. Problem ten jest więc problemem interdyscyplinarnym. Na całym świecie wciąż poszukuje się nowych, skuteczniejszych rozwiązań w dziedzinie zapobiegania przestępczości nieletnich i zwalczania nieprzystosowania społecznego dzieci i młodzieży. Kryminologia uznawana jest za naukę praktyczną. Ma na celu stworzenie podwalin lub doprowadzenie do użytecznych rozwiązań, które w konsekwencji powinny skutkować ograniczeniem wielu negatywnych z punktu widzenia społecznego zjawisk. Aby jednak takie rozwiązania planować trzeba najpierw poznać skalę oraz ewolucję zjawisk, którym zamierza się przeciwdziałać. Wszystkie dotychczasowe wyniki badań nad przestępczością nieletnich wskazują na społeczne zróżnicowanie tego problemu. Stąd też istnieje potrzeba prowadzenia dalszych badań, szczególnie dotyczących okresu, w którym pojawiły się nowe, niekorzystne z punktu widzenia socjalizacji dzieci i młodzieży zjawiska. Zmieniająca się sytuacja społeczno-polityczna kraju, brak stabilności ekonomicznej polskich rodzin powodowały niezaprzeczone perturbacje w procesie wychowania młodego pokolenia. Uważając omawiane zjawiska za problem bardzo istotny, szczególnie w kontekście działań wychowawczych podejmowanych tak w naturalnych, jak i intencjonalnie organizowanych środowiskach wychowawczych, postanowiono poświęcić omawianym problemom rozprawę doktorską i późniejsze publikacje z nią związane.

I tak omawiając mój dorobek wskazać należy dwie monografie mojego autorstwa, które są rozszerzoną wersją mojego doktoratu.

Pierwsza z nich to *Przestępczość i demoralizacja nieletnich w Polsce w okresie transformacji ustrojowej* (Śląsk Sp. z o.o. Wydawnictwo Naukowe, Katowice 2005, ss. – 277, 2 wydania z oddzielnym numerem ISBN – oprawa miękka ISBN 83-7154-484-1 i oprawa twarda ISBN83-7164-468-X oraz drugie wydanie z 2006 roku, ISBN 978-83-7164-509-9).

Głównym zadaniem było możliwie pełne ukazanie zjawiska demoralizacji i przestępczości nieletnich w Polsce w latach 1985-1998 ujawnionego w wyniku stosowania ustawy z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich. We wprowadzeniu omówiono zagadnienia metodologiczne oraz opisano stosowane w dalszej części pracy procedury statystyczne (matematyczne). Kolejne rozdziały mają charakter diagnostyczny. Drugi dotyczy rozmiarów, dynamiki i struktury tego zjawiska. Trzeci opisuje terytorialne ukształtowanie się przestępczości nieletnich w różnych województwach oraz w społeczności miejskiej i wiejskiej. Czwarty charakteryzuje płeć, wiek i poziom inteligencji nieletnich. Piąty prezentuje stan rodziny i opieki nad nieletnimi. Szósty dotyczy nauki szkolnej i pracy nieletnich. Siódmy wskazuje zjawisko alkoholizmu i narkomanii. Rozdział ósmy opisuje problematykę nieletnich popełniających przestępstwa indywidualnie i w grupie. Ostatni dziewiąty rozdział poświęcony jest porównaniu (zestawieniu) przestępczości nieletnich i dorosłych. W poszczególnych rozdziałach pracy

zaprezentowano również korelację z wybranymi innymi komponentami rzeczywistości społecznej analizowanego okresu. Uzyskane wyniki zostały zrekapitułowane w formie wniosków końcowych, które obejmują diagnozę, problemy resocjalizacji i profilaktykę w zakresie omawianych zjawisk.

Druga książka to Polityka sądów wobec nieletnich w Polsce w okresie transformacji ustrojowej (Śląsk Sp. z o.o. Wydawnictwo Naukowe, Katowice 2006, ss. 146, wydanie w oprawie twardej ISBN 978-83-7164-511-2, wydanie w oprawie miękkiej ISBN 978-83-7164-512-9 oraz drugie wydanie z 2006 roku, ISBN 978-83-7164-578-5).

Tu natomiast głównym zadaniem było możliwie pełne ukazanie polityki sądów wobec nieletnich w Polsce w latach 1985-1998 w kontekście zjawiska demoralizacji i przestępczości nieletnich ujawnionego w wyniku stosowania ustawy z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich. Niniejsza pozycja to swoiste uzupełnienie prezentowanych przez autora wyników badań w powyżej wskazanej pozycji pt. *Przestępczość i demoralizacja nieletnich w Polsce w okresie transformacji ustrojowej*. We wprowadzeniu omówiono zagadnienia metodologiczne oraz opisano stosowane w dalszej części pracy procedury statystyczne (matematyczne). Kolejne rozdziały mają charakter diagnostyczny. Drugi dotyczy rozmiarów, dynamiki i struktury zjawiska przestępczości nieletnich. Trzeci opisuje prawomocne orzeczenia sądowe wobec nieletnich w związku z demoralizacją, a czwarty w związku z czynami karalnymi. W poszczególnych rozdziałach pracy zaprezentowano również korelację z wybranymi innymi komponentami rzeczywistości społecznej analizowanego okresu. Uzyskane wyniki zostały zrekapitułowane w formie wniosków końcowych, które obejmują diagnozę, problemy resocjalizacji i profilaktykę w zakresie omawianych zjawisk.

Prace te poświęcone były wąskiemu, lecz w ocenie autora bardzo istotnemu ze społecznego punktu widzenia, wycinkowi rzeczywistości. Jego eksploracja pomóc powinna w stworzeniu skutecznego systemu przeciwdziałania patologiom społecznym poprzez optymalizację procesu socjalizacji lub resocjalizacji dzieci i młodzieży.

Kolejnym wątkiem moich zainteresowań badawczych znajdujący odzwierciedlenie w opublikowanych monografiach to zagadnienie readaptacji społecznej skazanych. Znalazło to wyraz we współautorskiej (z Maciejem Sosnowskim, mój udział określam na 50%, a polegał on na współpracowaniu rozdziału teoretycznego i metodologicznego, opracowaniu wątków prawnych oraz współpracy w opracowaniu i opisanu uzyskanych wyników badań) monografii pt. *Skazani na rynku pracy* (Śląsk Sp. z o.o. Wydawnictwo Naukowe, Katowice 2007, ss. 180, ISBN 83-7164-549-X oraz wydanie II z 2008 roku, ISBN 978-83-7164-574-7).

Bezrobocie przedstawiane jest współcześnie jako jedna z przyczyn niedostosowania społecznego, jako jeden z czynników wpływających na powstawanie problemów społecznych i zjawisk patologii społecznej.

Osoby będące w sytuacji braku pracy w stosunkowo krótkim czasie zmuszone są obniżyć swój dotychczasowy poziom życia. Długotrwały stan bezrobocia prowadzi do ubóstwa i wpływa nie tylko na ograniczenie konsumpcji, ale także na zmianę postaw – na wycofanie się z różnych form aktywności życiowej bądź przeformułowanie sposobów dotychczasowego funkcjonowania. W skrajnych przypadkach konieczność zaspokojenia najniezbędniejszych potrzeb życiowych wymusza na osobach bezrobotnych podejmowanie działań niezgodnych z powszechnie uznawanymi normami społecznymi. Oszustwa finansowe i kradzieże stają się wtedy jednym z dodatkowych (oprócz prac dorywczych) źródeł zarobków. Jednak wpływ bezrobocia na zachowania przestępne nie był tematem tej pracy, choć niewątpliwie zjawiska te są powiązane. Przedmiotem szczególnego zainteresowania autorów był wpływ marginalizacji społecznej na postawy osób bezrobotnych, zaś podmiotem grupa osób (postawy tych osób), które weszły w konflikt z prawem w związku z przestępstwem przeciwko mieniu i jednocześnie stoją przed koniecznością poszukiwania i podjęcia zatrudnienia. Posługując się słowem marginalizacja w określeniu sytuacji tej grupy na rynku pracy, autorzy postawili osoby do niej się zaliczające na równi z osobami niepełnosprawnymi i innymi grupami ulegającymi marginalizacji społecznej. Zrobili to jednak świadomie, gdyż osoby, które weszły w konflikt z prawem podlegają dość wysokiej – jeśli nie większej – dyskryminacji i nierówności na rynku pracy. Pozyskiwanie dóbr poprzez uczciwą pracę nigdy nie będzie wymieniane przez społeczeństwo w jednym rzędzie z kradzieżą z tego względu, że kradzież – jako wyraz szczególnego braku szacunku do efektu czyjejś pracy – nie jest moralnie uzasadniona, jest czynem zabronionym i publicznie piętnowanym. W pewnym sensie jest zaprzeczeniem uczciwie wykonywanej pracy zarobkowej. Tak więc czy możliwa jest zmiana postawy względem pracy, jako dobra u osoby, która dokonała w przeszłości przestępstwa przeciwko mieniu? Jakie postawy towarzyszą takim osobom w zetknięciu z realiami rynku pracy? Jak sobie radzą w nowej sytuacji? Głównym celem niniejszej pracy była próba odpowiedzi na powyższe pytania. Czytelnik znajdzie ponadto w niej syntetyczną analizę problemu bezrobocia – przyczyn i konsekwencji występowania tego zjawiska oraz szeroko rozumianego systemu pomocy postpenitencjarnej ze szczególnym uwzględnieniem roli kuratora. Autorzy przybliżą także problematykę postaw, ich roli i wpływu na funkcjonowanie człowieka. Niniejsza publikacja ma także za zadanie przybliżyć czytelnikowi przebieg i wyniki badań przeprowadzonych wśród bezrobotnych osób skazanych, przez których rozumie się w niniejszej pracy osoby, wobec których warunkowo zawieszono wykonanie kary lub warunkowo przedterminowo zwolniono z odbywania kary za przestępstwa przeciwko mieniu. Autorzy mają nadzieję, iż niniejsze opracowanie wniesie więcej światła w problematykę związaną z readaptacją zawodową przestępców i przyczyni się do wypracowania nowego, lepszego modelu pracy z osobami mającymi przeszłość przestępczą, które stoją przed koniecznością podjęcia legalnego zatrudnienia.

Osoby opuszczające zakłady karne oraz osoby, względem których orzeczono warunkowe zawieszenie wykonania kary za przestępstwo przeciwko mieniu – mimo konstytucyjnych gwarancji swobody wykonywania zawodów – niewątpliwie są grupą dyskryminowaną na rynku pracy. Dyskryminacja ta nie polega tylko na nierówności związanej ze stygmatyzacją wyrokiem, niskimi kwalifikacjami, długim okresem pozostawania bez pracy, czy też negatywną oceną ze strony pracodawców. Faktyczny przejaw dyskryminacji objawia się przede wszystkim w niedostatkach systemu resocjalizacji, który zamiast koncentrować się na pomocy osobom skazanym w uzyskiwaniu samodzielności życiowej – skupia się jedynie na wykonywaniu działań narzuconych wyrokami, bez kompleksowego i interdyscyplinarnego spojrzenia na problem społecznej, w tym zawodowej, reintegracji tej grupy. Przeprowadzone badania stanowiły podstawę do sformułowania wniosków oraz rekomendacji odnoszących się do procesu przygotowania zawodowego, aktywizacji zawodowej oraz zatrudnienia skazanych.

Kolejnym przedmiotem badań, których wyniki opublikowano we współautorskiej (z Mirosławem Szwedem, mój udział określam na 50% a polegał on na współpracowaniu rozdziału teoretycznego i metodologicznego, opracowaniu wątków prawnych oraz współpracy w opracowaniu i opisanu uzyskanych wyników badań – indywidualnych przypadków) monografii pt. Dzieciobójstwo. Od przepisu prawa do indywidualnego przypadku (Oficyna Wydawnicza Humanitas, Sosnowiec 2009, ss. 174, ISBN 978-83-61991-40-3) była ta właśnie szczególna forma patologii więzi rodzicielskich.

Książka ta stanowi podsumowanie teoretycznych rozważań i ich praktycznych egzemplifikacji dokonywanych przez autorów w ramach ponad dwudziestoletniej służby w charakterze funkcjonariusza Służby Więziennej w Zakładzie Karnym dla kobiet w Lublińcu (Mirosław Szwed) oraz pracy naukowo-badawczej popartej kontaktem z wymiarem sprawiedliwości i więziennictwem (Leszek Wieczorek). Autorzy niniejszej książki niejednokrotnie spotkali kobiety, które zabiły swoje dzieci i zostały skazane, by w więzieniu odpokutować swój czyn, którzy uważają, iż nie można z góry zakładać, że kobiety te są złe i zasługują na „wieczne potępienie”. Ich losy życiowe często są zawiłe i skomplikowane, a dopiero bliższe poznanie motywów i bodźców, którymi się kierowały, pozwalają je ocenić i wyciągnąć odpowiednie wnioski. Między innymi dlatego też zdecydowano się opisać i przedstawić to zjawisko oraz przybliżyć sylwetki i osobowość kobiet i matek, które dopuściły się tego czynu. Głównym celem badań była kryminologiczna analiza przestępstwa dzieciobójstwa. Przedmiotem badań była więc interdyscyplinarna analiza tego zjawiska społecznego obejmująca problematykę prawną (w tym historyczno-porównawczą), pedagogiczną, socjologiczną i medyczną. Wobec tak określonego celu i przedmiotu badań przyjęto za właściwe badania diagnostyczne, dla których charakterystyczne jest ustalenie cech czy zasad funkcjonowania pewnego konkretnego wycinka rzeczywistości, będącego głównym przedmiotem poznawczym zainteresowań badacza. W badaniach zastosowano metodę indywidualnych przypadków,

a do wykorzystanych technik zaliczyć należy analizę dokumentów (w tym w szczególności akt sądowych) oraz analizę danych statystycznych (w tym w szczególności Komendy Głównej Policji, Centralnego Zarządu Służby Więziennej i Ministerstwa Sprawiedliwości).

Badaniem objęto kobiety skazane za przestępstwo dzieciobójstwa odbywające karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w Lublińcu i Zakładzie Karnym w Grudziądzu na przełomie 2007 i 2008 r. W rozdziale pierwszym przedstawiony został rys historyczny traktowania dzieciobójstwa na przestrzeni wieków, od starożytności, kiedy to dzieciobójstwo było swoistym sposobem kontroli urodzeń, poprzez okres średniowiecza i bardzo surowego w tym czasie karania dzieciobójczyń, do czasów oświecenia i wieku dwudziestego, gdy dzieciobójstwo zaczęto postrzegać jako problem społeczny. W rozdziale drugim zaprezentowane zostały prawne i medyczne podstawy kwalifikacji dzieciobójstwa do kategorii przestępstw uprzywilejowanych. Przedstawione w nim zostały etapy zmian prawa karnego, które umożliwiły sądenie kobiet w sposób uprzywilejowany, a także przesłanki natury medycznej, które w świetle obowiązujących przepisów prawa karnego stanowią o kwalifikacji dzieciobójstwa do kategorii przestępstw uprzywilejowanych. W rozdziale tym przedstawione zostały również najczęstsze sposoby popełniania przestępstwa dzieciobójstwa wraz z ich oceną sądowo-medyczną. Rozdział trzeci przedstawia dzieciobójstwo jako problem społeczny. Zaprezentowane w nim zostały dane liczbowe mówiące o rozmiarze dzieciobójstwa, a także profil społeczny matek dzieciobójczyń. Opisano w tym rozdziale również motywy i determinanty, które powodują, iż kobiety decydują się na tak drastyczny krok. Rozdział czwarty stanowi studium indywidualnych przypadków dzieciobójczyń. Przedstawione w nim zostały kobiety, które dokonały dzieciobójstwa. Z lektury tego rozdziału będzie można się dowiedzieć, jak rzeczywiście przebiegał proces dzieciobójstwa i co musiało zająć, by kobieta i jednocześnie matka, zdecydowała się na taki sposób rozwiązania swych problemów. Przedstawione zostały również w tym rozdziale dwa bardzo szczególnie ciekawe przypadki młodych kobiet, sprawczyń podwójnego dzieciobójstwa (przynajmniej w potocznym rozumieniu tego pojęcia). W stosunku do jednej z nich sąd nie przychylił się do potraktowania jej w sposób uprzywilejowany i skazał na 15 lat pozbawienia wolności. Pierwsze dzieciobójstwo drugiej prezentowanej dzieciobójczynie zostało potraktowane w sposób uprzywilejowany i została skazana na mocy art. 149 Kodeksu karnego z warunkowym zawieszeniem wykonania kary pozbawienia wolności. Jednakże, gdy trzy lata później powtórnie dokonała podobnej zbrodni, będąc jeszcze w okresie próby, Sąd potraktował już to przestępstwo jako zbrodnię z art. 148 k.k. W ocenie społecznej bowiem (a jak wynika z tych przypadków nieraz też w ocenie Sądu), problem dzieciobójstwa jako przestępstwa uprzywilejowanego w świetle przepisów Kodeksu karnego, za które na ogół wymierza się daleko łagodniejsze kary niż za zabójstwo, jest wielce kontrowersyjny i przypadek ten stanowić będzie dowód, iż nie każde zabicie swego dziecka w okresie porodu stanowić będzie o jego uprzywilejowaniu wobec prawa. Wszystkie dane osobowe kobiet prezentowanych w tym rozdziale, nazwy

sądów, adresy zamieszkania i inne dane umożliwiające identyfikację tych kobiet zostały zmienione. Jedynie wiek skazanych kobiet i czas dokonania zbrodni pozostał rzeczywisty. Wszystkie przedstawione kobiety w chwili opracowywania niniejszej publikacji odbywały karę pozbawienia wolności w zakładach karnych w Lublińcu i w Grudziądzu. W rozdziale piątym zaprezentowano współczesne sposoby oraz metody wykonania kary pozbawienia wolności wobec kobiet. Omówiono w nim obecnie istniejące systemy wykonania kary, rodzaje i typy zakładów karnych oraz przybliżone wybrane metody resocjalizacyjne stosowane wobec kobiet w Zakładzie Karnym w Lublińcu ze szczególnym uwzględnieniem sposobów oddziaływania na sprawczynie przestępstw z art. 149 kk.

Bardzo ważną inspiracją do badań środowiska lokalnego w zakresie obserwowanych w nim zjawisk patologii społecznej i przeciwdziałania im była moja aktywność w działalności samorządu terytorialnego, w tym w szczególności członkostwo w latach 2007-2011 w Komisji Bezpieczeństwa i Porządku w Dąbrowie Górniczej. Aktywność ta zaowocowała także zrealizowaniem w latach 2008, 2010, 2012 i 2014 na zlecenie Urzędu Miasta Dąbrowie Górniczej opracowań dotyczących zagrożeń patologiami społecznymi, które stanowią wyraz komercjalizacji (zastosowania w przeciwdziałaniu patologiom społecznym w działalności administracji publicznej - samorządu terytorialnego) dotychczasowych dociekań badawczych, gdyż były podstawą opracowań kilku obligatoryjnych miejskich programów przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii. Wybrane wyniki tych badań zostały także opublikowane w czterech autorskich monografiach - Diagnostyka społeczna w zakresie zagrożeń patologiami na terenie Miasta Dąbrowa Górnicza (Śląsk Sp. z o.o. Wydawnictwo Naukowe, Katowice 2008, ss. 114, ISBN 978-83-7164-577-8), Diagnostyka społeczna w zakresie zagrożeń patologiami na terenie Miasta Dąbrowa Górnicza (Śląsk Sp. z o.o. Wydawnictwo Naukowe, Katowice 2010, ss. 199, ISBN 978-83-7164-662-1), Leszek Wiczorek, Diagnostyka społeczna w zakresie zagrożeń patologiami społecznymi na terenie miasta Dąbrowa Górnicza 2012 (Wydawnictwo Naukowe Progres i Wydawnictwo Naukowe Centrum Usług Edukacyjnych, Badawczych i Profilaktycznych, Sosnowiec-Dąbrowa Górnicza 2014, ss. 202, ISBN 978-83-65164-00-1) oraz Diagnostyka lokalnych zagrożeń społecznych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza 2014, Sosnowiec-Dąbrowa Górnicza 2014 (Wydawnictwo Naukowe Progres i Wydawnictwo Naukowe Centrum Usług Edukacyjnych, Badawczych i Profilaktycznych, ss. 181, ISBN 978-83-65164-01-8).

Wydaje się, że publikacje te zostały życzliwie przyjęte w środowisku naukowym, samorządowym i na przykład policyjnym, gdyż stanowiły (między innymi) inspirację do zaproszenia mnie do wygłoszenia referatów i udziału w: I Ogólnopolskim Zjeździe Przedstawicieli Nauki o Bezpieczeństwie (organizator: Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie, Szczytno, 15-16 czerwca 2011r. – referat nt. Problemy społeczne w mieście średniej wielkości. Zadania Powiatowych Komisji

Bezpieczeństwa i Porządku), Konferencji Naukowej nt. Profilaktyka i probacja w środowisku lokalnym (organizator: Uniwersytet Jagielloński, a w szczególności zespół pracujący pod kierunkiem Prof. Janiny Czapskiej, Kraków, 26-27 września 2011r., referat nt. Samorząd lokalny w profilaktyce marginalizacji społecznej - aspekty prawne) oraz Konferencji nt. Problemy społeczne Małopolski i ich instytucjonalne wymiary. Refleksje teoretyczne i praktyczne rozwiązania. (organizator: Polskie Towarzystwo Socjologiczne, Oddział Krakowski, Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Kraków, 08.12.2011r., referat nt. Problemy społeczne na przykładzie miasta średniej wielkości – raport z badań). Były także podstawą do zaproszenia mnie przez Prof. Zbigniewa Galora do udziału w kierowanej przez niego Międzyrodowiskowej Grupie Badawczej Margines Społeczny Poznań 2010-2012.

W ramach tej współpracy brałem między innymi udział w Roboczej Konferencji Międzyrodowiskowej Grupy Badawczej Margines Społeczny Poznań 2010-2012 (organizator: Obywatelski Instytut Monitoringu i Rekomendacji - OIMR w Poznaniu, Poznań, 14 kwietnia 2011r.) z referatem nt. Wnioski z Diagnozy zagrożeń patologiami społecznymi w Dąbrowie Górniczej do badań nad marginesem społecznym

Efektami tych aktywności były następujące publikacje: rozdział w monografii Wybrane problemy społeczne w mieście średniej wielkości – raport z diagnozy społecznej, W: Barbara Bittner, Zbigniew Galor, Nieobecność społeczna. W poszukiwaniu sensów i znaczeń. Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa. Poznań 2012; Prostyucja – konteksty społeczne marginalizacji i jej przeciwdziałania, W: Zbigniew Galor, Barbara Goryńska-Bittner, Sławomir Kalinowski (red. nauk.), Życie na skraju – marginesy społeczne wielkiego miasta, Bielefeld 2014; Margines społeczny wielkiego i średniego miasta. Próba porównania zjawiska i jego ograniczania oraz podejścia badawczego, W: Zbigniew Galor, Sławomir Kalinowski (red. nauk.), Na marginesie o marginesie, Biuletyn Międzyrodowiskowej Grupy Badawczej Margines Społeczny Poznań przy OIMiR w Poznaniu (wydanie nadzwyczajne, nr 56, listopad 2014); Polska podkultura więzienna – historia a współczesność, W: Z. Galor, S. Kalinowski, U. Kozłowska (red. nauk.); sprawozdanie pt. Robocza Konferencja Międzyrodowiskowej Grupy Badawczej Margines Społeczny Poznań 2010–2012 r., Poznań, 14 kwietnia 2011 r., W: Leszek Wieczorek (redaktor naukowy): Prawa człowieka. Humanistyczne Zeszyty Naukowe - Human Rights. Humanistic - Scientific Fascicles Nr 14/2011 (ukazał się w 2012 roku).

Kolejnym wątkiem moich zainteresowań naukowych była i jest penitencjarystyka. Od ponad 30 lat współpracuje z polską (i nie tylko) Służbą Więzienną. Prowadzone badania i ich praktyczne egzemplifikacje związane były między innymi następującymi aktywnościami:

- IV Polskie Sympozjum Penitencjarne nt. Blaski i cienie współczesnej przestrzeni penitencjarnej. Człowiek a system, referat: Twórczość artystyczna osadzonych, organizator: Centralny Ośrodek

Szkolenia Służby Więziennej w Kaliszu, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Polskie Towarzystwo Penitencjarne, Kalisz, 13-15 listopada 2013r.

- Konferencja nt. Podmiotowość. Samodzielność. Aktywność. Readaptacja społeczna i zawodowa skazanych, referat: Skazani na rynku pracy, organizator: Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Katowicach, Katowice, 18 listopada 2013r.

- VII Międzynarodowa Konferencja Naukowa nt. Systemy ochrony praw człowieka: europejski i azjatycki. Inspiracja uniwersalna - uwarunkowania kulturowe - bariery realizacyjne z okazji 65. rocznicy podpisania Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, 40. rocznicy podpisania Aktu Końcowego Konferencji w Helsinkach oraz 20. rocznicy dokumentu Komisji Wspólnot „W stronę nowej strategii wobec Azji”, organizator: Stowarzyszenie Parlamentarzystów Polskich, Uniwersytet Jan Kochanowskiego w Kielcach, Warszawa, 13-15 kwietnia 2015r., referat: Prawa człowieka w izolacji więziennej w kontekście kontaktu z rodziną.

- IX. Międzynarodowa Konferencja Naukowa nt. Systemy ochrony praw człowieka w Europie oraz w Australii i Oceanii. Kontekst uniwersalny – specyfika regionalna – uwarunkowania realizacyjne z okazji 60. rocznicy Traktatów Rzymskich, 25. rocznicy podpisania Traktatu o Unii Europejskiej i 30. rocznicy utworzenia Australijskiej Komisji Praw Człowieka, organizator: Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach (Instytut Prawa, Ekonomii i Administracji); Stowarzyszenie Parlamentarzystów Polskich (Zarząd Główny), Warszawa (Sejm RP), 24-25 kwietnia 2017r., referat: Krajowy Mechanizm Prewencji i jego działania w zakresie praw osadzonych w świetle prawa międzynarodowego.

- International Penitentiary Congress European practice of imprisonment and post-penitentiary care, Organizator: Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Zakład Prawa Karnego, Kryminologii i Kryminalistyki, Kielce – Chęciny, 01 czerwca 2017r., referat: The Polish model of the post-penitentiary care.

- II-ga Świętokrzyska Uniwersytecka Konferencja Penitencjarna nt. Polski model wykonywania kary pozbawienia wolności i opieki postpenitencjarnej, organizator: Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Zakład Prawa Karnego, Kryminologii i Kryminalistyki, Kielce – Chęciny, 01-03 czerwca 2017r., referat: Polski model wykonywania kary pozbawienia wolności i opieki postpenitencjarnej.

- 59. Zjazd Katedr i Zakładów Prawa Konstytucyjnego nt. Dwadzieścia lat obowiązywania Konstytucji RP: Polska myśl konstytucyjna a międzynarodowe standardy demokratyczne, organizator: Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Wydział Prawa, Administracji i Zarządzania, Kielce, 12-14 czerwca 2017r., referat: Penitencjarne standardy Rady Europy i ONZ w ocenie Komitetu do spraw Zapobiegania Torturom.

- Konferencja nt. Obchody 100-lecia Sądu Okręgowego w Kielcach, organizator: Sąd Okręgowy w Kielcach, Kielce, 19 września 2017r., referat: Aktualne problemy współczesnej penitencjarystyki.

- Konferencja nt. Nauka na rzecz polskiego więziennictwa, organizator: Wyższa Szkoła Kryminologii i Penitencjarystyki w Warszawie, Instytut Wymiaru Sprawiedliwości w Warszawie, Instytut Ekspertyz Sądowych im. Prof. dra Jana Sehna w Krakowie, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Zakład Prawa Karnego, Kryminologii i Penitencjarystyki Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Warszawa, 20 listopada 2018 roku, moderator sesji plenarnej.

Zaowocowały także następującymi publikacjami:

- Aktywność twórcza osadzonych, W: Piotr Stępiak (praca zbiorowa pod red. nauk. Piotra Stępiaka) Blaski i cienie współczesnej przestrzeni penitencjarnej. Człowiek a system, Kalisz-Poznań 2014.

- Podkultura więzienna – ujęcie historyczne i współczesne refleksje, W: Piotr Stępiak, Tomasz Kalisz, Wojciech Zalewski (red.), Czy i jakie więzienia są potrzebne. Rozważania na tle zagadnień współczesności, ISBN 978-83-944776-1-5, Poznań-Gdańsk-Wrocław-Kalisz 2016.

- Penitencjarne standardy Rady Europy i ONZ w ocenie Komitetu do spraw Zapobiegania Torturom a polska praktyka. Wybrane zagadnienia, W: J. Jaskiernia, K. Spryszak (red. nauk.), Dwadzieścia lat obowiązywania Konstytucji RP. Polska myśl konstytucyjna a międzynarodowe standardy europejskie, ISBN 978-83-8019-713-8, Toruń 2017.

- Polska podkultura więzienna – historia a współczesność, W: Z. Galor, S. Kalinowski, U. Kozłowska (red. nauk.), ISBN 979-83-933603-6-9, Bielefeld 2017.

- Standardy Rady Europy i ONZ. Problemy europejskich systemów penitencjarnych w ocenie Komitetu Zapobiegania Torturom, W: Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, Departament do Spraw Postępowań przed Międzynarodowymi Organami Ochrony Praw Człowieka (redakcja zbiorowa), X Seminarium Warszawskie, Pozytywne i negatywne obowiązki Państwa wobec osób pozbawionych wolności – aktualne wyzwania polskiego systemu penitencjarnego, ISBN 978-83-65427-54-0, Warszawa 2017.

- Stres i wypalenie zawodowe w Służbie Więziennej, W: Leszek Wieczorek (red. nauk), Humanistyczne Zeszyty Naukowe Prawa Człowieka/Humanistic Scientific Fascicles Human Rights nr 1(20)/2017.

Wśród tych aktywności i publikacji wyróżnić należy zaproszenie przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP z referatem wprowadzającym do udziału w X Seminarium Warszawskim, Pozytywne i negatywne obowiązki Państwa wobec osób pozbawionych wolności – aktualne wyzwania polskiego systemu penitencjarnego oraz późniejszą publikację z tego Seminarium.

Od 1998 jestem członkiem Komitetu Redakcyjnego, w roku 1999 byłem sekretarzem Komitetu Redakcyjnego, a od 2000 do nadal jestem zastępcą redaktora naczelnego oraz od 2009 do nadal jestem

członkiem Rady Programowej periodyku/serii wydawniczej (ISSN 2082-971X, do 2015 roku każdorazowo nadawany też numer ISBN) Prawa człowieka. Humanistyczne Zeszyty Naukowe - Human Rights. Humanistic - Scientific Fascicles, które ukazują się od kilkunastu lat. Jest to recenzowane czasopismo (seria wydawnicza) o ugruntowanej pozycji w środowisku naukowym. Publikowane są w nim artykuły polskich i zagranicznych teoretyków i praktyków, często łączących funkcje i stanowiska naukowe z funkcjami w praktyce (Trybunały Konstytucyjne różnych państw, sądy różnego typu i różnych szczebli) a w skład Komitetu Redakcyjnego i Rady Programowej wchodzi autorytety z kraju i z zagranicy. Ma ono więc ewidentnie charakter międzynarodowy, a do największych atutów tej inicjatywy wydawniczej zaliczyć należy to, że periodyk jest tematycznie wyprofilowany a uniwersalizm praw człowieka predestynuje go do skupiania wokół tej inicjatywy wydawniczej autorów i badaczy praw człowieka zarówno z kraju, jak i zagranicy. Dowodzi tego też międzynarodowy skład Rady Programowej periodyku, jak również fakt, że obok polskich autorów, dotąd publikowali w nim autorzy między innymi z Argentyny, Finlandii, Hiszpanii, Indii, Irlandii, Mołdawii, Niemiec, Słowacji, Stanów Zjednoczonych Ameryki, Turcji, Węgier oraz Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej. Ponadto, z założenia oraz w praktyce – od pierwszego numeru – komitet redakcyjny dba, by w składach autorskich poszczególnych numerów reprezentowane były wszystkie stany akademickiej społeczności: od początkującego badacza – asystenta po uznane naukowe autorytety – profesorów. Ciągłość pokoleniowa ma istotne znaczenie przy badaniu tak dynamicznego i ewoluującego zagadnienia, jakim są prawa człowieka i ich gwarancje. W tym miejscu pragnę wskazać, że pod moją redakcją naukową ukazały się wszystkie począwszy od nr 12/2009 wydania tego czasopism (przy czym nr 13/2010 pod współredakcją naukową Andrzeja Bisztygi). W periodyku tym często także publikowałem.

Istotnym elementem wpływającym na mój rozwój był także udział we wszystkich (po ich reaktywacji w 2004 roku) Zjazdach Katedr Prawa Karnego. Udział ten traktuję jako szczególny zaszczyt i wyróżnienie moje postawy badawczej oraz docenienie prowadzonych eksploracji, gdyż jako prawnik ówczesnie niepracujący etatowo w żadnej z Katedr Prawa Karnego, lecz w Katedrze Pedagogiki Społecznej Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego musiałem się znacząco zapisać w pamięci osób decydujących o personaliach uczestników tych Zjazdów, gdyż bez tego nie otrzymywałem imiennych zaproszeń na te środowiskowe spotkania. Takim wyróżnieniem dla mnie był także udział w obchodach jubileuszy pracy naukowej Pana Prof. zw. dr hab. Andrzeja Marka (w 2010 roku), Pana Prof. zw. dr hab. Andrzeja Zolla (w 2012 roku) i Pana Prof. zw. dr hab. Mariana Filara (również w 2012 roku) oraz doktoracie honoris causa Pana Prof. zw. dr hab. Emila W. Pływaczewskiego (2018).

Szczególnie cenię sobie także rekomendacje, a w konsekwencji członkostwo (od 2005 roku) w Polskim Towarzystwie Kryminologicznym im. Prof. Stanisława Batawii działającym przy Instytucie Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, przy czym od 2008 do 2014 roku pełniłem a od 2018 roku do nadal pełnię funkcję członka Zarządu tego Towarzystwa. Biorę udział w jego zebraniach naukowych, także aktywnie.

Od 2008 do nadal jestem także członkiem Towarzystwa Naukowego Prawa Karnego działającego przy Instytucie Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk w Warszawie.

Od 2012 roku do nadal jestem członkiem The American Society of Criminology (ASC). Aktywnie brałem udział w 68th Annual Meeting the American Society of Criminology, Thinking About Context: Challenges for Crime and Justice w dniach 14-17 listopada 2012 r. w Chicago (USA).

Miałem także możliwość realizowania kontaktów naukowych (trudnych ze względu na odległość) z Wydziałem Prawa Uniwersytetu w Białymstoku, czego dowodem są między innymi: udział w wybranych wykładach organizowanego tam kursu (Course The United Nations and Crime Prevention) prowadzonych przez Prof. Sławomira Redo (UN Senior Crime Prevention and Criminal Justice Expert) w dniach 08-17 maja 2013 roku oraz w Ogólnopolskich Forach Młodych Kryminologów. Dzięki mojej aktywności wzorową współpracę z tym wyróżniającym się w Polsce i w Europie środowiskiem naukowym realizują także PP Studenci z Koła Naukowego działającego w Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach pod moją opieką.

Aktywnie współorganizowałem Światowe webinarium poświęcone zapobieganiu handlu ludźmi (Trafficking Prevention and the Victims: New United Nations and Academic Perspectives), którego organizatorami byli The United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC), the United Nations Information Service (UNIS) Vienna, in cooperation with the International Organization for Migration (IOM), the University of Vienna (Austria), the UN Academic Impact Initiative, the Academic Council on the United Nations System (ACUNS), universities and other educational and training institutions worldwide (including University of Silesia) przygotowując PP Studentów Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach do udziału w nim oraz współprzygotowując referat nt. Zjawisko handlu ludźmi, a międzynarodowe standardy ochrony praw człowieka i polska praktyka .

Stosownie do ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2003 r., nr 65, poz. 595 ze zm.) **jak najważniejsze osiągnięcie naukowe w rozumieniu w-w ustawy w procedurze o nadanie profesorskie przedstawiam publikację pt. Przeszłość na Ukrainie. Studium prawno-kryminologiczne.** ISBN 978-83-65696-18-2. Książka ta jest efektem moich wieloletnich eksploracji naukowych dotyczących fenomenologii przestępczości w Polsce oraz innych krajach (szczególnie w tzw. krajach postkomunistycznych) zwieńczonych stażem w w okresie od 3 lipca 2018 roku do 29 stycznia 2019 roku w Kijowskim Instytucie Ochrony Własności Intelektualnej Ministerstwa Sprawiedliwości Ukrainy obejmującym łącznie 12 aktywności (wizyt studyjnych) w tym w: Kijowie, Lwowie, Odessie, Charkowie i Jaremcze).

Przełom XX i XXI wieku był w historii Polski (podobnie jak i całej Wschodniej Europy) okresem transformacji systemu społecznego. Zmianie uległy instytucje społeczne, struktura społeczna, normy i wartości oraz zachowania społeczne. Upadek komunizmu wiązał się z załamaniem gospodarki, a reforma systemowa nie mogła szybko poprawić położenia materialnego ludności. Frustrację szerokich rzesz społeczeństwa wynikały z obserwacji, że w wyniku zmian politycznych poprawiła się jedynie sytuacja niektórych grup społecznych. Dla części nowych elit wolność okazała się celem samym w sobie, a dla większości społeczeństwa była nieistotną ozdobą biedy. Przechodzenie do gospodarki rynkowej, recesja gospodarcza powodowały pojawienie się problemów społecznych, które wcześniej nie występowały lub które znacznie się zaostrzyły¹.

Jak zauważa B. Hołyst² zmiany polityczne i gospodarcze, które zachodziły w tym okresie w Polsce sprzyjały osłabieniu dyscypliny społecznej, frustracji u osób z rozbudowanymi ambicjami, oczekiwaniami ekonomicznymi i kulturowymi w warunkach niepełnej możliwości ich zaspokojenia, co z kolei wyzwalało motywacje do zachowań antyspołecznych. Wizja nowych szans, sposobów „urządzenia się” w dorosłym życiu, kształtowana była nie tylko przez zaskakujące wydarzenia krajowe, ale pozostawała pod wpływem różnorodnych modeli i rozwiązań zachodnich, które docierały do Polski (i innych państw tzw. bloku wschodniego oraz republik Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich) począwszy od lat 90-tych bez większych ograniczeń, a wcześniej gdy ograniczenia te pojawiały się w sposób sztuczny, tym bardziej były atrakcyjne.

¹ Por. L. Wieczorek, Zjawiska patologii społecznej i przeciwdziałanie im w mieście średniej wielkości. Kryminologiczna monografia terenu. Katowice 2013, passim.

² B. Hołyst: Kryminologia. Warszawa 1999, s. 16.

Był to więc bardzo ciekawy, wręcz niepowtarzalny okres naznaczony wieloma patologiami społecznymi.³ Czasami „rzeczywistość” nabiera barw i proporcji dopiero z pewnej odległości. Wtedy dopiero dokładniejsze przyjrzenie się sprawie „z bliska” nadaje jej właściwą ostrość.

Okres ten w Polsce został już poddany badaniom i analizom⁴. Warto więc porównać polskie doświadczenia z doświadczeniami innych państw. Kryminologia dąży jednak, podobnie jak i inne nauki empiryczne, do poznania, określonego jej przedmiotem, wycinka rzeczywistości. Realizacja tych zadań jest przedsięwzięciem na ogół trudnym⁵. Warto jednak podjąć ten trud.

Z punktu widzenia prawa karnego i kryminologii (w tym, a może w szczególności z polskiej perspektywy) zagadnienie przestępczości na Ukrainie stanowi bardzo interesujące zagadnienie. Jest to bowiem kraj, który, w podobny okresie jak Polska (początek XX wieku), walczył o niepodległość. Jest to jednak obszar geograficzny, który dostał się pod bezpośredni - jako republika Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich - wpływ Rosji sowieckiej. Pamiętać jednak należy, że Polska Rzeczpospolita Ludowa także była „krajem demokracji ludowej” co do funkcjonowania którego wpływy Moskwy też były znaczące. Z oczywistych względów miały jednak inny charakter. Dlatego też warto porównać zachodzące zjawiska w zakresie przestępczości tak w Polsce jak i w Ukrainie.

Jest to problem także wart zbadania z powodu małej ilości opracowań (czy w zasadzie ich braku) w tym zakresie. W polskim piśmiennictwie naukowym istnieje bardzo cenna i wyczerpująca w stopniu znacznym opis zagadnienia przestępczości w Rosji monografia z 2016 roku Katarzyny Laskowskiej⁶ oraz wcześniejsze opracowania dotyczące przestępczości w Rosji autorstwa np. Igora Andrejewa, Eleonory Zielińskiej, Mariana Filara czy Lecha Gardockiego. Brak jest jednak opracowań kryminologicznych odnoszących się do Ukrainy.

Studium kryminologiczno-prawne zostało zrealizowane za pomocą metody analitycznej (analiza literatury kryminologicznej i prawniczej), metody dogmatycznej (analiza kodeksów karnych i innych aktów prawnokarnych) oraz metody statystycznej (analiza danych statystycznych dotyczących przestępczości oraz skazań). Materiały do analiz przestępczości na Ukrainie uzyskano z Ministerstwa Sprawiedliwości Ukrainy. Co do materiałów statystycznych odnoszących się przestępczości w Polsce należy zauważyć, że do analiz wykorzystano wcześniej zgromadzone (w tym z Ministerstwa Sprawiedliwości Rzeczypospolitej Polskiej, Policji oraz Głównego Urzędu Statystycznego) przez okres całego

³ Por. P. Ondrejko: Patologia społeczna (Socjalna patologia). Bratysława 2000 oraz recenzja tej pozycji dokonana przez L. Wieczorka. W: Auxilium sociale. Wsparcie społeczne. Nr 1(17)/2001.

⁴ Zob. na przykład publikacje L. Wieczorka - Przemoc i demoralizacja nieletnich w Polsce w okresie transformacji ustrojowej, Katowice 2005 i 2006; Polityka sądów wobec nieletnich w Polsce w okresie transformacji ustrojowej, Katowice 2006 i 2007; Skazani na rynku pracy (współautor – M. Sosnowski), Katowice 2007 i 2008; Zjawiska patologii społecznej i przeciwdziałanie im w mieście średniej wielkości. Kryminologiczna monografia terenu, Katowice 2013.

⁵ L. Tyszkiewicz, Kryminologia (zarys systemu), Katowice 1986, s. 54.

⁶ K. Laskowska, Przemoc w Rosji z perspektywy kryminologii i prawa karnego, Białystok 2016.

(kilkudziesięcioletniego) rozwoju naukowego autora, w tym nieraz już wcześniej przez niego opublikowane materiały. Większość analiz statystycznych dokonano co do okresu lat 2005-2010. Eksploracji dokonano za ten okres ze względu na kompletność danych statystycznych, ale także i z powodu całkowitego ich braku lub znacznej niekompletności (nawet co do liczby mieszkańców Ukrainy i jej poszczególnych obwodów i miast) po nielegalnym nabyciu przez Federację Rosyjską części terytorium Ukrainy (Autonomicznej Republiki Krymu oraz miasta wydzielonego Sewastopolu). Większość materiałów oraz doświadczeń i podstaw do analiz dostarczył wskazany również powyżej a zrealizowany przez autora w okresie od 3 lipca 2018 roku do 29 stycznia 2019 roku staż w Kijowskim Instytucie Ochrony Własności Intelektualnej Ministerstwa Sprawiedliwości Ukrainy obejmujący łącznie 12 aktywności (wizyt studyjnych) w tym w: Kijowie, Lwowie, Odessie, Charkowie i Jaremczu).

W trakcie prowadzonych badań okazało się, że poznawanie przestępczości obcego państwa nie jest zagadnieniem łatwym. W porządku prawnym Ukrainy często występują podobne do polskich instytucje prawne (w tym prawa karnego). Są one jednak często jedynie podobne i zrozumienie stosowania ich wobec zachodzących zjawisk społecznych i dokonanie analiz kryminologicznych tylko na zasadzie ich podobieństwa nie jest wystarczające. Wymagały zatem dogłębnierzego poznania i zrozumienia przez autora systemu prawnego Ukrainy. Ale także – co wydaje się niemniej istotne, specyfiki jego stosowania związanego z uwarunkowaniami politycznymi, kulturowymi itp.

Pragnę przy tym podkreślić, że często w tej pracy posługiwałem się oryginalnymi nazwami / instytucjami (ich tłumaczeniem) odnoszącymi się do ustawodawstwa ukraińskiego niejednokrotnie (wtedy gdy to było możliwe) porównując je (czy nawet stosując zamiennie) do instytucji polskiego prawa.

Trzeba także podkreślić, że opracowanie niniejsze nie jest wyczerpującym przedstawieniem zagadnienia fenomenologii przestępczości i reakcji na nią na Ukrainie. Stanowi próbę charakterystyki przestępczości na Ukrainie, w tym jej porównania do przestępczości (i reakcji na nią) w Polsce w analogicznym okresie.

Na potrzeby prowadzonych badań przyjęto następujący główny problem badawczy w postaci głównego pytania badawczego – jak kształtuje się przestępczość i reakcja Ukrainy na nią na początku XXI wieku?

Udzielenie na nie odpowiedzi możliwe było poprzez wcześniejsze udzielenie odpowiedzi na następujące pytania szczegółowe:

- jak kształtowało się ukraińskie ustawodawstwo karne?
- jak kształtowała się przestępczość na Ukrainie ze szczególnym uwzględnieniem lat 2005-2010?
- jaka była struktura przestępczości na Ukrainie ze szczególnym uwzględnieniem lat 2005-2010?
- jaka była struktura demo-społeczna sprawców przestępstw na Ukrainie ze szczególnym uwzględnieniem lat 2005-2010?

- jaka była struktura demo-społeczna osadzonych w jednostkach penitencjarnych na Ukrainie ze szczególnym uwzględnieniem lat 2005-2010?

- jak kształtowała się przestępczość w Polsce w latach 2005-2010, tj. po przystąpieniu do Unii Europejskiej?

- jak kształtowała się polska populacja więzienna w latach 2005-2010?

- jakie podobieństwa i różnice można wskazać co do przestępczości w latach 2005-2010, tj. po faktycznej transformacji ustrojowej na Ukrainie i w Polsce po przystąpieniu do Unii Europejskiej?

Wobec określonego powyżej celu i przedmiotu badań przyjęto za właściwe badania diagnostyczne, dla których charakterystyczne jest ustalenie cech czy zasad funkcjonowania, pewnego konkretnego wycinka rzeczywistości, będącego głównym przedmiotem poznawczym zainteresowań badacza⁷.

W prowadzonych badaniach przyjęto często stosowaną w kryminologii metodę indukcyjną, czyli wysnuwanie wniosków ogólnych z wielu spostrzeżeń szczegółowych. W tej sytuacji zrezygnowano z przyjęcia, za obowiązującą, dyrektywy, zalecającej sformułowanie hipotezy przed rozpoczęciem badań⁸.

Jak twierdzi Ryszard Grupiński⁹ zwracanie uwagi na to, jak ludzie zachowują się wobec siebie, daje prawdziwą satysfakcję dopiero wówczas, gdy prowadzi do wykrycia pewnych ogólnych praw, które umożliwiają zrozumienie zjawisk i formułowanie wniosków bynajmniej nie oczywistych. Ciągłość takiej obserwacji może zapewnić jedynie obserwator wyznaczony przez państwo, które wyposaża go w arsenal niezbędnych środków i kompetencji.

Obserwacja statystyczna jest niezbędnym narzędziem wykrywania wewnętrznej struktury ujmowanych w skali masowej zjawisk przestępczych oraz zachodzących między tymi zjawiskami związków w czasie i przestrzeni.¹⁰ Jedną z głównych cech statystyki (obok celowości, koordynacji procesu gromadzenia i przetwarzania informacji, minimalizacji kosztu informacji, szybkości obiegu informacji, dostępności informacji) jest pełnowartościowość. Statystyka jest pełnowartościowa, gdy podawane przez nią informacje nadają się do z góry zamierzonego wykorzystania. Wymaganie to dotyczy zarówno strony merytorycznej, jak i formalno-statystycznej. W tym zakresie dostrzega się znaczne braki.¹¹ Prezentowane są jedynie surowe materiały statystyczne (często niekompletne i przedstawiane wrywkowo), które wymagają daleko idącego przetworzenia lub uzupełnienia.¹² Chodzi tu między innymi o obliczanie wielu

⁷ S. M. Liset, M. Trow, J. Coleman, Dwojaki cele badań monograficznych, w: S. Nowak (red.): Metody badań socjologicznych. Wybór tekstów, Warszawa 1965, s. 191.

⁸ S. Nowak, Metodologia badań socjologicznych, op. cit., s. 224.

⁹ R. Grupiński: Opis statystyczny w badaniach prawoznawczych. Warszawa 1981, s. 5-6.

¹⁰ Tamże s. 11-12.

¹¹ Tamże s. 14.

¹² Tamże s. 15.

syntetycznych charakterystyk (wskaźników opisowych), jak choćby miar tendencji centralnej, różnych współczynników (w tym współczynników korelacji) itp. Wobec tak istotnych braków praca niniejsza miała za zadanie również wypełnić tę lukę w eksploracji problematyki przestępczości (na Ukrainie i w Polsce).

Część I niniejszego opracowania pt. *Przestępczość na Ukrainie – perspektywa prawna* nie miała na celu dokonania szczegółowej charakterystyki czy też szczegółowego opisu prawa karnego Ukrainy. W polskiej literaturze przedmiotu z powodzeniem uczynili to już Wojciech Cieślak i Piotr Fedusio w pozycji *Zarys ukraińskiego prawa karnego*¹³. Niniejszy rozdział miał na celu jedynie skrótowne przybliżenie wybranych (subiektywnie przez autora) faktów historycznych związanych z uzyskaniem przez Ukrainę państwowości w 1991 roku i późniejszego jej kształtowania oraz niektórych regulacji ukraińskiego prawa karnego a poprzez to stworzenie swoistego tła dla prowadzonych analiz kryminologicznych. Tych więc, które wydają się być istotne dla dogłębnego zrozumienia analizy kryminologicznej zawartej w części II-giej niniejszego opracowania. Jako początek cesury czasowej przyjęto koniec II-giej dekady XX wieku, a więc lata kiedy to zwycięstwo Rewolucji lutowej w Rosji w 1917 r. otworzyło drogę do samostanowienia Ukrainy i ożywienia jej państwowości. Analizy w tym zakresie zakończono natomiast omówieniem kodeksu karnego Ukrainy z 2001 roku przyjętego już po przyjęciu przez Parlament Ukrainy w 1991 roku deklaracji o jej niepodległości.

Część II pt. *Przestępczość na Ukrainie na początku XXI wieku - perspektywa kryminologiczna* zawiera natomiast analizę zjawiska przestępczości (głównie, ale nie wyłącznie w latach 2005-2010). Analizę, która ma stanowić podstawę do dokonanego w końcowym rozdziale tej części pracy oraz w zakończeniu porównania wybranych aspektów przestępczości na Ukrainie w okresie transformacji ustrojowej po uzyskaniu przez nią niepodległości z przestępczością w Polsce w okresie po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej.

Część ta zawiera ogólną charakterystykę przestępczości na Ukrainie. Dokonano w niej także analizy typów i rodzajów dokonanych przestępstw oraz ich przejawów. Omówiono zagadnienie przestępczości: zorganizowanej; w sferze działalności gospodarczej i usługowej; w zakresie obrotu środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi, ich analogami lub prekursorami; związanej z handlem ludźmi, naruszaniem zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego i moralności oraz zaprezentowano dane statystyczne odnoszące się do ofiar tych przestępstw. Ponadto wskazano strukturę demo-społeczną sprawców przestępstw oraz omówiono liczbę i strukturę osób przebywających w instytucjach Państwowej Służby Penitencjarnej Ukrainy.

¹³ W. Cieślak, P. Fedusio, *Zarys ukraińskiego prawa karnego*, Gdańsk 2013.

Całość pracy uzupełnia wspomniane już powyżej porównanie przestępczości na Ukrainie i w Polsce w umownych okresach transformacji ustrojowej w tych krajach. Do analiz wybrano lata 2005-2010:

- w Ukrainie jako umowny okres po transformacji ustrojowej, czyli okres po przyjęciu w 2001 roku pierwszego samodzielnego, tj. bez dyrektyw czy zasad określanych dla Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich i republik związkowych, Kodeksu Karnego Ukrainy. Ale co także szczególnie istotne okres ten związany jest także z zainicjowaną w 2003 roku Europejską Polityką Sąsiedztwa¹⁴ oraz przygotowaniem i przystąpieniem Ukrainy do Partnerstwa Wschodniego¹⁵ w 2009 roku.

- w Polsce po przystąpieniu do Unii Europejskiej w dniu 1 maja 2004 roku oraz po tzw. otwarciu granic w nocy z 20 na 21 grudnia 2007 roku w związku z przystąpieniem Polski do Strefy Schengen.

Jak już wspomniano wyżej całość tej pracy (a szczególnie analizę kryminologiczną) uzupełnia porównanie przestępczości w Polsce i na Ukrainie w latach 2005-2010, tj. w umownych okresach znacznych przemian w tych krajach.

Emil W. Pływaczewski, zajmujący się problematyką przestępczości w tym głównie przestępczości zorganizowanej, wyróżnił siedem głównych czynników stanowiących swoistą podwalinę obecnie istniejącej i dynamicznie dopasowującej się do panujących warunków społecznych, gospodarczych i politycznych przestępczości. Wśród czynników tych na szczególną uwagę zasługują:

- czynniki historyczne, związane z rozwojem przestępczości zorganizowanej na przestrzeni ubiegłych lat a polegające na specyficznej profesjonalizacji przestępczości,

- czynniki społeczne, w postaci powstania nowych wartości i celów życiowych ludności, demoralizacja świadomości społecznej oraz upadek ideałów,

- czynniki ekonomiczne, polegające na przekształceniu się struktur własnościowych, zwiększeniu bezrobocia czy też rozwarstwieniu społecznemu,

- czynniki prawne, związane w głównej mierze ze „słabością” prawa, które nie było dostosowane do panującej sytuacji społeczno-gospodarczej i nie pozwalało tym samym na wyposażenie organów ścigania w dostateczne narzędzia umożliwiające ściganie przestępczości,

- czynniki organizacyjne, polegające na przeobrażeniu strukturalnych organów państwowych oraz ich ograniczonych zasobów kadrowo-technicznych. Nadto, związane z tymi elementami braki odpowiednich struktur organów ścigania, wszechobecna korupcja oraz brak koordynacji i współpracy między tymi organami, upadek prestiżu organów ścigania, brak środków finansowych na sądownictwo i Policję, mało efektywna działalność ww. organów oraz brak skoordynowanej międzynarodowej aktywności związanej ze zwalczaniem przestępczości,

¹⁴ European Neighbourhood Policy, ENP.

¹⁵ Eastern Partnership, EP.

- inne (m.in. polityczne, związane z rozwojem nowoczesnych technologii i technik).¹⁶ Biorąc powyższe pod uwagę do analiz porównawczych przyjęto lata 2005-2010.

Na Ukrainie z powodu możliwości przyjęcia ich jako umownego okresu transformacji ustrojowej. Jest to okres obejmujący stosowanie przyjętego w 2001 roku pierwszego samodzielnego kodeksu karnego, tj. odmiennie niż kodeks karny USSR 1927 r. opartego na Zasadach przewodnich ustawodawstwa karnego Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich i republik związkowych z 1924 roku czy też Kodeks karny Ukraińskiej SRR, przyjęty w dniu 28 grudnia 1960 r. opartego na „Zasadach” przyjętych 25 grudnia 1958 r. przez Radę Najwyższą ZSRR a zwanych Podstawy ustawodawstwa karnego Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich.

Jest to także okres wielkich przemian na Ukrainie. W 2004 roku zwycięzcą wyborów prezydenckich został Wiktor Janukowycz. Ogłoszone wyniki spowodowały publiczne protesty osób popierających Wiktora Juszczenkę. Ostatecznie urząd prezydenta objął Wiktor Juszczenko. W wyborach parlamentarnych w 2006 roku zwycięstwo odniosła Partia Regionów a Premierem został Wiktor Janukowicz. Konflikt między prezydentem a premierem i kryzys polityczny zakończył się przedterminowymi wyborami. Na czele rządu stanęła Julia Tymoszenko. W 2008 roku doszło do kolejnego kryzysu politycznego. W wyborach prezydenckich w 2010 roku zwyciężył Wiktor Janukowycz a rząd Julii Tymoszenko został zdymisjonowany. Nowym premierem został Mykoła Azarow.

Ale co także szczególnie istotne okres ten związany był także z przygotowaniem i przystąpieniem w 2009 roku Ukrainy do Partnerstwa Wschodniego¹⁷. Partnerstwo Wschodnie¹⁸ to rozpoczęta w 2009 roku polityka zagraniczna Unii Europejskiej realizowana w ramach Europejskiej Polityki Sąsiedztwa, która skierowana jest do sześciu państw Europy Wschodniej, tj. do: Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Gruzji, Mołdawii oraz Ukrainy. Celem Partnerstwa Wschodniego było i jest zbliżanie państw partnerskich do Unii Europejskiej poprzez pogłębioną współpracę i działania integracyjne. Całość przedsięwzięcia realizowana jest w oparciu o unijne wartości, normy i standardy. Partnerstwo Wschodnie ma na celu wspieranie reform służących instytucjonalnemu wzmocnieniu i modernizacji państw partnerskich dla dobra ich obywateli. Aby osiągnąć te ambitne cele Partnerstwo Wschodnie rozwija się dwutorowo. W wymiarze dwustronnym koncentruje się na umacnianiu relacji poszczególnych państw z Unią Europejską a w wymiarze wielostronnym odnosi się do działań i inicjatyw wspólnych dla wszystkich partnerów.

¹⁶ E. Pływaczewski, (red.)Przestępczość zorganizowana ,Warszawa, 2011.

¹⁷ Eastern Partnership, EP.

¹⁸ https://www.msz.gov.pl/pl/polityka_zagraniczna/partnerstwo_wschodnie/ - dostęp 10.01.2019.

Należy przy tym podkreślić, że przystąpienie do Partnerstwa Wschodniego poprzedzone zostało zainicjowaną w 2003 roku Europejską Polityką Sąsiedztwa^{19,20}

Europejska Polityka Sąsiedztwa obejmuje następujące państwa: Algierię, Armenię, Azerbejdżan, Białoruś, Egipt, Gruzję, Izrael, Jordanię, Liban, Libię, Maroko, Mołdawię, Palestynę, Syrię, Tunezję i Ukrainę. Służy ona poprawie powszechnego dobrobytu, stabilności i bezpieczeństwa. Jej podstawę stanowią: demokracja, praworządność i poszanowanie praw człowieka. Jest to polityka dwustronna między UE i poszczególnymi krajami partnerskimi, w ramach której prowadzone są inicjatywy współpracy regionalnej. Wspomniane i scharakteryzowane powyżej Partnerstwo Wschodnie, ale także i Unia dla Śródziemnomorza.

Za pośrednictwem Europejskiej Polityki Sąsiedztwa (EPS) UE oferuje swoim sąsiadom uprzywilejowane stosunki, których podstawą jest przestrzeganie przez wszystkie strony wspólnych wartości (demokracji i praw człowieka, praworządności, dobrych rządów, zasad gospodarki rynkowej i zrównoważonego rozwoju). Od 2009 roku Partnerstwo Wschodnie stanowi w wymiarze regionalnym sposób realizacji Europejskiej Polityki Sąsiedztwa.

Należy przy tym podkreślić, że lata 2005-2010 to także okres zmian w Polsce. Po wieloletnich przygotowaniach, w dniu 1 maja 2014 roku Polska przystąpiła do Unii Europejskiej²¹. Ponadto w nocy z 20 na 21 grudnia 2007 roku w związku z przystąpieniem Polski do Strefy Schengen²² nastąpiło tzw. otwarcie granic.

Tak więc lata 2005-2010 to okres, który można porównać i zestawiać ze sobą na Ukrainie i w Polsce. Może on więc być podstawą analiz prowadzonych w niniejszym rozdziale.

Jak wyżej wskazano w rozdziałach 1-8 części II omawianej pracy pt. *Przestępczość na Ukrainie na początku XXI wieku – perspektywa kryminologiczna* przedstawiono wieloaspektowo przestępczość na Ukrainie i reakcje na nią. Dlatego też w rozdziale 9 pt. *Przestępczość w Polsce i na Ukrainie – analiza*

¹⁹ European Neighbourhood Policy, ENP.

²⁰ <http://www.europarl.europa.eu/factsheets/pl/sheet/170/europejska-polityka-sasiedztwa> - dostęp 10.01.2019.

²¹ Jako państwo członkowskie Polska ma możliwość wpływania na kształt decyzji podejmowanych na forum UE. W celu zapewnienia skutecznej reprezentacji interesów Polski w UE niezbędna jest właściwa koordynacja spraw europejskich w ramach administracji rządowej. Za tę koordynację odpowiada, zgodnie z ustawą o Komitecie Spraw Europejskich, Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Fundamentem polityki unijnej jest wspólny budżet. To dzięki niemu UE może skutecznie realizować bieżące zadania i wyznaczać strategiczne priorytety na kolejne lata. Budżet Unii funkcjonuje bowiem w oparciu o Rozporządzenie o Wieloletnich Ramach Finansowych (WRF), które w zasadzie definiują politykę Unii na kolejną dekadę. WRF określają, ile środków rocznie Unia ma do dyspozycji ogółem, a ile w podziale na poszczególne obszary. Ministerstwo Spraw Zagranicznych pełni wiodącą rolę w zakresie wypracowywania polskiego stanowiska w ramach unijnej Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa (WPZiB), będącej instrumentem działania UE w stosunkach międzynarodowych. Minister Spraw Zagranicznych RP uczestniczy w posiedzeniach Rady do Spraw Zagranicznych (FAC), która – wraz z Wysokim Przedstawicielem Unii do spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (obecnie Federica Mogherini) – zapewnia spójność działań UE na arenie międzynarodowej. Wysokiego Przedstawiciela wspiera Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ). <https://www.gov.pl/web/dyplomacja/polska-w-ue> - dostęp 10.01.2019.

²² file:///C:/Users/lwieczorek/Downloads/images_biuletyn+informacyjny+-+polska+w+strefie+schengen3bcd.pdf - dostęp 10.01.2019.

porównawcza porzeczano na charakterystyce przestępczości i reakcji na nią w Polsce w latach 2005-2010. Na podstawie tych danych dokonano stosownych porównań.

W latach 2005-2010 w Polsce policja i prokuratura stwierdziła w zakończonych postępowaniach przygotowawczych średnio około 1.182.530 przestępstw dorosłych. Zauważyć jednak należy, że ich ilość zmalała z 1.379.962 w 2005 roku do 1.138.523 w 2010 roku, tj. o 17,50%.

Co do przestępczości na Ukrainie zauważyć należy, że w 2005 roku odnotowano ich 485.725 a w 2010 roku 509.319, tj. odnotowano jej nieznaczny wzrost o 5%.

Oczywiście dane prezentowane w postaci liczb bezwzględnych nie są reprezentatywne dla danej populacji. Odniesiono je więc do liczby mieszkańców danego kraju. W tych samych okresach współczynniki przestępczości na 100 tys. średniej rocznej populacji kształtowały się następująco:

- w Polsce w 2005 roku – 3.616²³ a w 2010 roku – 2.955²⁴, tj. zanotowano spadek o 18%;
- na Ukrainie w 2005 roku – 1.044 a w 2010 roku – 1.102, tj. odnotowano wzrost o 6%.

Tak więc różnica wzrostu przestępczości charakteryzowanej liczbą bezwzględną rejestrowanych przestępstw a ich współczynnikiem wynosił w Polsce nominalnie 0,78% a przy porównaniu spadków 4,46% (17,50% wobec 18,28%) a na Ukrainie nominalnie 0,7% a przy porównaniu wzrostów 14,4% (4,86% wobec 5,56%). Jest to więc różnica pomijalna. Można więc uznać, że w dalszych analizach posługiwać się można było tymi parametrami zamiennie.

Należy więc zauważyć, że przestępczości rejestrowana przez organy ścigania na Ukrainie w analizowanym okresie nieznacznie wzrosła (o około 6%) a w Polsce zmalała (o 17,5%).

Po analizie ogólnych tendencji dotyczących zjawiska przestępczości w Polsce i na Ukrainie przezanalizowano ich strukturę.

Jeżeli zaś chodzi o poszczególne rodzaje przestępstw²⁵ to co do:

1) przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu:

a) w Polsce przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu (art. 148 – 162 k.k.):

- ich liczba zmalała z 31.736 w 2005 roku do 30.911 w 2010 roku, tj. o 825 przestępstw tego rodzaju czyli o 2,60% ;
- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych w Polsce w 2005 roku (1.379.962) przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu stanowiły 2,30%;
- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych w Polsce w 2010 roku (1.138.523) przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu stanowiły 2,72%, tj. odnotowano wzrost udziału procentowego o prawie 1/5;

²³ Obliczenia własne. Liczba ludności w 2005 roku według Głównego Urzędu Statystycznego wynosiła 38.157 tys.

²⁴ Obliczenia własne. Liczba ludności w 2010 roku według Głównego Urzędu Statystycznego wynosiła 38.530 tys.

²⁵ w marę potrzeby w nawiasach wskazano porównywalne rodzaje przestępstw rejestrowanych zgodnie z ukraińskim prawem karnym.

Należy zauważyć, że pomimo spadku ilości rejestrowanych przestępstw ogółem w Polsce w 2010 roku w porównaniu do 2005 roku i pomimo spadku liczby bezwzględnej rejestrowanych przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu, wyraźnie wzrósł ich procentowy udział w strukturze przestępstw.

b) na Ukrainie przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu (art. 115-145 k.k.):

- ich rejestrowana liczba zmalała z 23.776 w 2005 roku do 19.017 w 2010 roku, tj. o przestępstw 4.759 tego rodzaju czyli o 20%;
- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych na Ukrainie w 2005 roku (485.725) przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu stanowiły 4,9%;
- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych na Ukrainie w 2010 roku (500.902) przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu stanowiły „już tylko” 3,8%, tj. odnotowano spadek udziału procentowego o ponad 1/5;

Tak więc na Ukrainie pomimo wzrostu ilości rejestrowanych przestępstw ogółem zmalała ilość przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu tak w liczbach bezwzględnych jak i ich udział procentowy w przestępczości ogółem.

Wniosek – w porównywanych okresach w Polsce i na Ukrainie odnotowano spadek liczby bezwzględnej szczególnie niebezpiecznych społecznie przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu. Jednakże w Polsce udział przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu w przestępczości ogółem wzrósł a na Ukrainie zmalał.

2) przestępstw przeciwko czci i nietykalności cielesnej w porównaniu do przestępstw przeciwko woli, czci i godności człowieka:

a) w Polsce przestępstwa przeciwko czci i nietykalności cielesnej (art. 212-217 k.k.):

- ich liczba wzrosła z 6.654 w 2005 roku do 9.838 w 2010 roku, tj. o 3.184 przestępstwa tego rodzaju czyli o 48%;
- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych w Polsce w 2005 roku (1.379.962) przestępstwa przeciwko czci i nietykalności cielesnej stanowiły 0,48%;
- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych w Polsce w 2010 roku (1.138.523) przestępstwa przeciwko czci i nietykalności cielesnej stanowiły 0,86%, tj. odnotowano wzrost udziału procentowego o ponad 1/2;

Należy zauważyć, że pomimo spadku ilości rejestrowanych przestępstw ogółem w Polsce w 2010 roku w porównaniu do roku 2005 roku nastąpił wzrost liczby bezwzględnej rejestrowanych przestępstw przeciwko czci i nietykalności cielesnej oraz wzrósł ich procentowy udział w przestępczości ogółem o ponad 1/2.

b) na Ukrainie przestępstwa przeciwko woli, czci i godności człowieka (art. 146-151 k.k.):

- ich rejestrowana liczba nieznacznie wzrosła z 631 w 2005 roku do 668 w 2010 roku, tj. o 37 przestępstw tego rodzaju czyli o 5,9%;
- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych na Ukrainie w 2005 roku (485.725) przestępstwa przeciwko woli, czci i godności człowieka stanowiły 0,13%;
- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych na Ukrainie w 2010 roku (500.902) przestępstwa przeciwko woli, czci i godności człowieka stanowiły również 0,13% (spadek udziału procentowego o ponad 1/5);

Tak więc na Ukrainie razem ze wzrostem ilości rejestrowanych przestępstw ogółem nieznacznie wzrosła ilość przestępstw przeciwko woli, czci i godności człowieka w liczbach bezwzględnych. Zauważyć jednak należy, że ich procentowy udział w przestępczości ogółem zmalał o około 1/5.

Wniosek - należy zauważyć, że w Polsce tak liczba bezwzględna jak i udział przestępstw przeciwko czci i nietykalności cielesnej w przestępczości ogółem znacznie wzrosła a na Ukrainie przestępczość przeciwko woli, czci i godności człowieka nieznacznie wzrosła w liczba bezwzględna a jej udział procentowy w przestępczości ogółem zmalał.

3) przestępstw przeciwko mieniu:

a) w Polsce przestępstwa przeciwko mieniu (art. 278 – 295 k.k.):

- ich liczba zmalała z 811.971 w 2005 roku do 607.464 w 2010 roku, tj. o 204.507 przestępstw tego rodzaju czyli o 25%;
- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych w Polsce w 2005 roku (1.379.962) przestępstwa przeciwko mieniu stanowiły 59%;
- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych w Polsce w 2010 roku (1.138.523) przestępstwa przeciwko mieniu stanowiły 53%, tj. odnotowano ich nieznaczny spadek o około 1/10;

Należy zauważyć, że przy spadku ilości rejestrowanych przestępstw ogółem w Polsce w 2010 roku w porównaniu do roku 2005 roku nastąpił znaczny spadek (o około 1/4) liczby bezwzględnej rejestrowanych przestępstw przeciwko mieniu a ich procentowy udział w przestępczości ogółem spadł jedynie o około 1/10.

b) na Ukrainie przestępstwa przeciwko mieniu (art. 199-235 k.k.):

- ich rejestrowana liczba wzrosła 278.315 w 2005 roku do 318.216 w 2010 roku, tj. o 39.901 przestępstw tego rodzaju czyli o 14%;
- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych na Ukrainie w 2005 roku (485.725) przestępstwa przeciwko mieniu stanowiły aż 57%;
- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych na Ukrainie w 2010 roku (500.902) przestępstwa przeciwko mieniu stanowiły już około 64%. Tak więc na Ukrainie razem ze wzrostem ilości rejestrowanych przestępstw ogółem wzrosła ilość przestępstw przeciwko mieniu. Wzrost ten był

szczególnie zauważalny w ich procentowym udziale w przestępczości ogółem. Udział ten w 2010 roku wynosił bowiem już 64% z rejestrowanych przestępstw ogółem.

Wniosek - należy zauważyć, że w Polsce tak liczba bezwzględna jak i udział przestępstw przeciwko mieniu znacznie zmalała a na Ukrainie wzrosła ich liczba bezwzględna i udział procentowy. Przy czym na Ukrainie udział przestępstw przeciwko mieniu w rejestrowanych przestępstwach ogółem znacznie przekraczał 1/2.

4) przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu w porównaniu do przestępstw gospodarczych:

a) w Polsce przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu (art. 296-309 k.k.):

- ich liczba wzrosła z 12.776 w 2005 roku do 14.026 w 2010 roku, tj. o 1.250 przestępstw tego rodzaju czyli o 10%;

- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych w Polsce w 2005 roku (1.379.962) przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu stanowiły 1%;

- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych w Polsce w 2010 roku (1.138.523) przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu stanowiły 1,2%, tj. odnotowano ich nieznaczny wzrost o około 1/5;

Należy zauważyć, że przy spadku ilości rejestrowanych przestępstw ogółem w Polsce w 2010 roku w porównaniu do roku 2005 roku nastąpił wzrost (o około 1/5) liczby bezwzględnej rejestrowanych przestępstw przeciwko obrotowi gospodarczemu a ich procentowy udział w przestępczości ogółem wynosił niewiele ponad 1% (przy czym wzrósł też o około 1/5).

b) na Ukrainie przestępstwa gospodarcze (art. 199-235 k.k.):

- ich rejestrowana liczba zmalała z 8.987 w 2005 roku do 8.601 w 2010 roku, tj. o 386 przestępstw tego rodzaju czyli o 4,3%;

- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych na Ukrainie w 2005 roku (485.725) przestępstwa przeciwko gospodarcze stanowiły 1,9%;

- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych na Ukrainie w 2010 roku (500.902) przestępstwa przeciwko mieniu stanowiły już 1,7%, tj. w zasadzie nie odnotowano zmiany ich procentowego udziału w przestępczości ogółem;

Tak więc na Ukrainie razem ze wzrostem ilości rejestrowanych przestępstw ogółem nieznacznie zmalała ilość przestępstw gospodarczych. W analizowanym okresie w zasadzie nie odnotowano zmiany procentowego udziału tej przestępczości w przestępczości ogółem.

Wniosek - należy zauważyć, że w Polsce tak liczba bezwzględna jak i udział przestępstw przeciwko obrotowi gospodarczemu wzrosła o około 1/5 a na Ukrainie w zasadzie nie odnotowano zmian w tym zakresie. Jednak tak w Polsce jak i na Ukrainie przestępczość tego typu nie stanowiła znacznego udziału w strukturze przestępczości ogółem.

5) przestępstw przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu oraz bezpieczeństwu w komunikacji w porównaniu do przestępstw przeciwko bezpieczeństwu ruchu i transportu:

a) w Polsce przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu oraz bezpieczeństwu w komunikacji (art. 173-180 k.k.):

- ich liczba zmalała z 198.860 w 2005 roku do 157.632 w 2010 roku, tj. o 41.228 przestępstw tego rodzaju czyli o 21%;

- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych w Polsce w 2005 roku (1.379.962) przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu oraz bezpieczeństwu w komunikacji stanowiły 14%;

- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych w Polsce w 2010 roku (1.138.523) przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji stanowiły również 14%, tj. odnotowano nieznaczny wzrost ich procentowego udziału w przestępczości ogółem o około 1/20;

Należy zauważyć, że przy spadku ilości rejestrowanych przestępstw ogółem w Polsce w 2010 roku w porównaniu do roku 2005 roku nastąpił spadek (o około 1/5) liczby bezwzględnej rejestrowanych przestępstw przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji a ich procentowy udział w przestępczości ogółem wynosił prawie 14% (przy czym zmalał o 1/20).

b) na Ukrainie przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu ruchu i transportu (art. 276 – 292 k.k.):

- ich rejestrowana liczba zmalała z 21.570 w 2005 roku do 12.902 w 2010 roku, tj. o 8.668 przestępstw tego rodzaju czyli o 40%;

- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych na Ukrainie w 2005 roku (485.725) przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu ruchu i transportu stanowiły 4,5%;

- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych na Ukrainie w 2010 roku (500.902) przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu ruchu i transportu stanowiły już tylko 2,6%, tj. odnotowano spadek ich udziału w przestępczości ogółem o prawie 1/2;

Tak więc na Ukrainie razem ze wzrostem ilości rejestrowanych przestępstw ogółem tak w liczbach bezwzględnych jak i w procentowym udziale w przestępczości ogółem znacznie zmalała (o prawie 1/2) ilość przestępstw przeciwko bezpieczeństwu ruchu i transportu.

Wniosek - należy zauważyć, że w Polsce jak i na Ukrainie tak liczba bezwzględna jak i udział przestępstw przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu oraz bezpieczeństwu w komunikacji zmalał. Spadek ten szczególnie widoczny był na Ukrainie gdyż wynosił prawie 1/2.

6) przestępstw przeciwko porządkowi publicznemu w porównaniu do przestępstw przeciwko porządkowi publicznemu i moralności:

a) w Polsce przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu (art. 252 - 264 k.k.):

- ich liczba zmalała z 59.960 w 2005 roku do 59.200 w 2010 roku, tj. o 760 przestępstw tego rodzaju czyli o 1,3%;
- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych w Polsce w 2005 roku (1.379.962) przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu stanowiły 4,5%;
- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych w Polsce w 2010 roku (1.138.523) przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu stanowiły niewiele ponad 5%, tj. odnotowano nieznaczny wzrost ich procentowego udziału w przestępczości ogółem o około 1/6;

Należy zauważyć, że przy spadku ilości rejestrowanych przestępstw ogółem w Polsce w 2010 roku w porównaniu do roku 2005 roku nastąpił pomijalny spadek (o niewiele ponad 1%) liczby bezwzględnej rejestrowanych przestępstw przeciwko porządkowi publicznemu a ich procentowy udział w przestępczości ogółem nieznacznie wzrósł do 5%.

b) na Ukrainie przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu i moralności (art. 293 – 304 k.k.):

- ich rejestrowana liczba zmalała z 21.286 w 2005 roku do 15.557 w 2010 roku, tj. o 5.729 przestępstw tego rodzaju czyli o 27%;
- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych na Ukrainie w 2005 roku (485.725) przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu i moralności stanowiły 4,4%;
- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych na Ukrainie w 2010 roku (500.902) przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu i moralności stanowiły „już tylko” 3,1%, tj. odnotowano spadek ich udziału w przestępczości ogółem o 1/3;

Tak więc na Ukrainie razem ze wzrostem ilości rejestrowanych przestępstw ogółem tak w liczbach bezwzględnych jak i w procentowym udziale w przestępczości ogółem znacznie zmalała ilość przestępstw przeciwko porządkowi publicznemu i moralności. Nadal jednak przestępczość tego rodzaju stanowiła niewielki udział (3%) w przestępczości ogółem.

Wniosek - należy zauważyć, że w Polsce pomijalnie zmalała ilość przestępstw przeciwko porządkowi publicznemu a na Ukrainie znacznie zmalała ilość przestępstw przeciwko porządkowi publicznemu i moralności. Nadal jednak (tak w Polsce jak i na Ukrainie) przestępczość tego rodzaju nie stanowiła znacznego udziału w przestępczości ogółem.

7) przestępstw przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego w porównaniu do przestępstw przeciwko organom władzy państwowej, organom samorządu lokalnego i stowarzyszeniom obywatelskim:

a) w Polsce przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego (art. 223 - 231 k.k.):

- ich liczba wzrosła z 23.983 w 2005 roku do 35.965 w 2010 roku, tj. o 11.982 przestępstw tego rodzaju czyli o 50%;

- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych w Polsce w 2005 roku (1.379.962) przestępstwa przeciwko porządkowi działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego stanowiły prawie 2%;
- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych w Polsce w 2010 roku (1.138.523) przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego stanowiły niewiele ponad 3%, tj. odnotowano znaczny wzrost ich procentowego udziału w przestępczości ogółem o ponad 4/5;

Należy zauważyć, że przy spadku ilości rejestrowanych przestępstw ogółem w Polsce w 2010 roku w porównaniu do roku 2005 roku nastąpił znaczny wzrost (o ponad 1/2) liczby bezwzględnej i udziału procentowego przestępczości przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego. Jednakże nadal ich udział w przestępczości ogółem nie był znacznym i niewiele przekraczał 3%.

b) na Ukrainie przestępstwa przeciwko organom władzy państwowej, organom samorządu lokalnego i stowarzyszeniom obywatelskim (art. 338 – 360 k.k.):

- ich rejestrowana liczba wzrosła z 13.378 w 2005 roku do 18.008 w 2010 roku, tj. o 4.630 przestępstw tego rodzaju czyli o 35%;

- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych na Ukrainie w 2005 roku (485.725) przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu i moralności stanowiły 2,8%;

- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych na Ukrainie w 2010 roku (500.902) przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu i moralności stanowiły już 3,60%, tj. odnotowano wzrost ich udziału w przestępczości ogółem o prawie 1/3;

Tak więc na Ukrainie razem ze wzrostem ilości rejestrowanych przestępstw ogółem wzrosła przestępczość przeciwko organom władzy państwowej, organom samorządu lokalnego i stowarzyszeniom obywatelskim. Wzrost ten odnotowano tak w liczbach bezwzględnych jak i udziale w przestępczości ogółem o około 1/3.

Wniosek - należy zauważyć, że przy nieznacznym spadku ilości rejestrowanych przestępstw ogółem w Polsce w 2010 roku w porównaniu do roku 2005 roku nastąpił znaczny wzrost (o ponad 1/2) liczby bezwzględnej i udziału procentowego przestępczości przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego. Jednakże nadal ich udział w przestępczości ogółem nie był znacznym i niewiele przekraczał 3%. Nadal jednak (tak w Polsce jak i na Ukrainie) przestępczość tego rodzaju nie stanowiła znacznego udziału w przestępczości ogółem.

8) przestępstw przeciwko wymiarowi sprawiedliwości:

a) w Polsce przestępstwa przeciwko wymiarowi sprawiedliwości (art. 232 - 247 k.k.):

- ich liczba wzrosła z 26.250 w 2005 roku do 31.816 w 2010 roku, tj. o 5.566 przestępstw tego rodzaju czyli o 21%;
- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych w Polsce w 2005 roku (1.379.962) przestępstwa przeciwko wymiarowi sprawiedliwości stanowiły 1,9%;
- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych w Polsce w 2010 roku (1.138.523) przestępstwa przeciwko wymiarowi sprawiedliwości stanowiły 2,80%), tj. odnotowano znaczny wzrost ich procentowego udziału w przestępczości ogółem o prawie 1/2;

Należy zauważyć, że przy spadku ilości rejestrowanych przestępstw ogółem w Polsce w 2010 roku w porównaniu do roku 2005 roku nastąpił wzrost (o ponad 1/5) liczby bezwzględnej przestępstw przeciwko wymiarowi sprawiedliwości. Wzrost ten był jeszcze bardziej wyraźny jeżeli chodzi o udział tych przestępstw w przestępczości ogółem. Wynosił on bowiem prawie 1/2. Jednakże nadal ich udział w przestępczości ogółem nie był znaczny i niewiele przekraczał 3%.

b) na Ukrainie przestępstwa przeciwko wymiarowi sprawiedliwości (art. 371 – 400 k.k.):

- ich rejestrowana liczba wzrosła z 3.917 w 2005 roku do 4.945 w 2010 roku, tj. o 1.028 przestępstw tego rodzaju czyli o 26%;
- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych na Ukrainie w 2005 roku (485.725) przestępstwa przeciwko wymiarowi sprawiedliwości nie przekraczały 1%;
- spośród ogółu przestępstw zarejestrowanych na Ukrainie w 2010 roku (500.902) przestępstwa przeciwko wymiarowi sprawiedliwości nadal nie przekraczały 1%, tj. odnotowano wzrost ich udziału w przestępczości ogółem o ponad 1/5;

Tak więc na Ukrainie razem ze wzrostem ilości rejestrowanych przestępstw ogółem wzrosła przestępczość przeciwko wymiarowi sprawiedliwości. Wzrost ten odnotowano tak w liczbach bezwzględnych jak i udziale w przestępczości ogółem o około od 1/4 do 1/5.

Wniosek - należy zauważyć, że tak w Polsce jak i na Ukrainie nastąpił wzrost rejestrowanych przestępstw przeciwko wymiarowi sprawiedliwości. Nadal jednak ich udział w przestępczości ogółem nie był znaczny i w Polsce niewiele przekraczał 3% a na Ukrainie nie przekraczał 1% przestępczości ogółem.

Całość analizy porównawczej przestępczości w Polsce i na Ukrainie uzupełnia analiza ilości osób tymczasowo aresztowanych i skazanych umieszczonych w polskich i ukraińskich jednostkach penitencjarnych. Należy zauważyć, że w Polsce ogółem liczba osadzonych w jednostkach penitencjarnych Służby Więziennej pomijalnie wzrosła ze średnio 82.761 w 2005 roku do średnio 82.863 w 2010 roku (tj. o 102 osoby czyli o 0,12%). Jednakże na koniec roku 2005 ogółem osadzonych było 82.955 a na koniec 2010 roku znacznie mniej czyli 80.728 (mniej o 2.227 osób czyli o prawie 2,7%).

Przyjąć należy jednak średnią liczbę osadzonych a tym samym wniosek, że w analizowanym okresie populacja więzienna nie uległa ilościowej zmianie.

Co do Ukrainy to stwierdzić należy, że:

- populacja więzienna zmalała z 134.576 w 2005 roku do 113.230 w 2010 roku (czyli o 21.346, tj. o 16%);

- znacznie wzrosła ilość skazanych na karę dożywotniego pozbawienia wolności, tj. o 207 osób czyli o 18% (z 1.172 w 2005 roku do 1.379 w 2010 roku);

- łączna ilość osób w systemie (łącznie z niespotykanymi w polskim systemie koloniami edukacyjnymi i ośrodkami przymusowego leczenia i pracy) ilość osób „razem w systemie” zmalała z 170.923 w 2005 roku do 154.027 w 2010 roku, tj. o 16.896 osób czyli o 10%.

Podsumowując należy zauważyć, że polska populacja więzienna w zasadzie nie ulega ilościowej zmianie przy notowanym spadku populacji na Ukrainie. Nie bez znaczenia jednak pozostaje fakt, że na Ukrainie znacznie wzrosła ilość osób skazanych na karę dożywotniego pozbawienia wolności.

Reasumując stwierdzono, że przestępczość w analizowanym okresie lat 2005-2010 w Polsce zmalała a na Ukrainie wzrosła. Per saldo różnica ta wynosiła ponad 20% (w Polsce spadek o 17,50% a na Ukrainie wzrost o 4,86%). Jednak istotne różnice i podobieństwa zaobserwowano w strukturze przestępczości. I tak:

- w Polsce i na Ukrainie odnotowano spadek liczby bezwzględnej szczególnie niebezpiecznych społecznie przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu. Jednakże w Polsce udział przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu w przestępczości ogółem wzrósł a na Ukrainie zmalał.

- w Polsce tak liczba bezwzględna jak i udział przestępstw przeciwko czci i nietykalności cielesnej w przestępczości ogółem znacznie wzrosła a na Ukrainie przestępczość przeciwko woli, czci i godności człowieka nieznacznie wzrosła w liczba bezwzględna a jej udział procentowy w przestępczości ogółem zmalał.

- w Polsce tak liczba bezwzględna jak i udział przestępstw przeciwko mieniu znacznie zmalała a na Ukrainie wzrosła ich liczba bezwzględna i udział procentowy. Przy czym na Ukrainie udział przestępstw przeciwko mieniu w rejestrowanych przestępstwach ogółem znacznie przekraczał 1/2.

- w Polsce tak liczba bezwzględna jak i udział przestępstw przeciwko obrotowi gospodarczemu wzrosła o około 1/5 a na Ukrainie w zasadzie nie odnotowano zmian w tym zakresie. Jednak tak w Polsce jak i na Ukrainie przestępczość tego typu nie stanowiła znacznego udziału w strukturze przestępczości ogółem.

- w Polsce jak i na Ukrainie tak liczba bezwzględna jak i udział przestępstw przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu oraz bezpieczeństwu w komunikacji zmalał. Spadek ten szczególnie widoczny był na Ukrainie gdyż wynosił prawie 1/2.

- w Polsce pomijalnie zmalała ilość przestępstw przeciwko porządkowi publicznemu a na Ukrainie znacznie zmalała ilość przestępstw przeciwko porządkowi publicznemu i moralności. Nadal jednak (tak w Polsce jak i na Ukrainie) przestępczość tego rodzaju nie stanowiła znacznego udziału w przestępczości ogółem.

- przy nieznacznym spadku ilości rejestrowanych przestępstw ogółem w Polsce w 2010 roku w porównaniu do roku 2005 roku nastąpił znaczny wzrost (o ponad 1/2) liczby bezwzględnej i udziału procentowego przestępczości przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego. Jednakże nadal ich udział w przestępczości ogółem nie był znacznym i niewiele przekraczał 3%. Nadal jednak (tak w Polsce jak i na Ukrainie) przestępczość tego rodzaju nie stanowiła znacznego udziału w przestępczości ogółem.

- w Polsce jak i na Ukrainie nastąpił wzrost rejestrowanych przestępstw przeciwko wymiarowi sprawiedliwości Nadal jednak ich udział w przestępczości ogółem nie był znaczny i w Polsce niewiele przekraczał 3% a na Ukrainie nie przekraczał 1% przestępczości ogółem.

- polska populacja więzienna w zasadzie nie ulega ilościowej zmianie przy notowanym spadku populacji na Ukrainie. Nie bez znaczenia jednak pozostaje fakt, że na Ukrainie znacznie wzrosła ilość osób skazanych na karę dożywotniego pozbawienia wolności.

Podkreślenia wymaga także fakt wielokrotnego honorowania mnie Nagrodą JM Rektora Uniwersytetu Śląskiego za działalność naukowo-badawczą. Otrzymałem także Medal Komisji Edukacji Narodowej. Kierowałem licznymi grantami badawczymi (Uniwersytet Śląski w Katowicach, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Instytut Ekspertyz Sądowych im. Prof. dra Jana Sehna w Krakowie). Wypromowałem kilkuset licencjatów i magistrantów oraz wielokrotnie recenzowałem prace licencjackie i magisterskie.

ZAGRANICZNE STYPENDIA I STAŻE NAUKOWE

1. Wyjazd dydaktyczny nauczyciela akademickiego - stypendysty programu Sokrates/Erasmus do Ostravska Universita w Ostrave – 19-25.06.2013r.
2. Wyjazd szkoleniowy nauczyciela akademickiego - stypendysty programu Sokrates/Erasmus do Ostravska Universita w Ostrave – 28.06-04.06.2013r.
3. Wyjazd dydaktyczny nauczyciela akademickiego - stypendysty programu Sokrates/Erasmus do Ostravska Universita w Ostrave – 11-17.12.2013r.

4. Wyjazd szkoleniowy nauczyciela akademickiego - stypendysty programu Sokrates/Erasmus do Universitat Wien, United Nations Office on Drugs and Crime, Academic Council on the United Nations System – styczeń 2014r.
5. Wyjazd szkoleniowy nauczyciela akademickiego - stypendysty programu Sokrates/Erasmus European Parliament in Strasbourg System – marzec 2014r.
6. Wyjazd szkoleniowy nauczyciela akademickiego - stypendysty programu Sokrates/Erasmus do Universitat Masaryka w Pradze – maj 2014r.
7. Wyjazd szkoleniowy nauczyciela akademickiego - stypendysty programu Sokrates/Erasmus do United Nations Office in Viena połączony z udziałem w 23rd Session Commission on Crime Prevention and Criminal Matters (United Nations Office in Viena) – maj 2014r.
8. Staż językowy – Moskiewski Pedagogiczny Uniwersytet Państwowy w Moskwie, Moskwa, Rosja, 18-24 kwietnia 2018r.
9. Staż w Kijowskim Instytucie Ochrony Własności Intelektualnej Ministerstwa Sprawiedliwości Ukrainy, 3 lipca 2018 – 29 stycznia 2019 (12 aktywności), Kijów – Lwów – Odessa – Charków - Jaremcze, Ukraina.

PROJEKTY BADAWCZE

- 2005 - Poczucie zagrożenia przestępczością w opinii wybranych grup społecznych aglomeracji górnośląskiej (indywidualny – konkurs wydziałowy – Wydział Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach).
- 2006 - Poczucie zagrożenia przestępczością w opinii wybranych grup społecznych aglomeracji górnośląskiej – kontynuacja (indywidualny – konkurs wydziałowy – Wydział Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach).
- 2007 - Poczucie zagrożenia przestępczością w opinii wybranych grup społecznych aglomeracji górnośląskiej – kontynuacja (indywidualny – konkurs wydziałowy – Wydział Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach).
- 2007 - Aspiracje zawodowe wychowanek zakładu poprawczego a możliwości ich realizacji w kontekście rozwoju i przemian poradnictwa zawodowego w Polsce po akcesji do Unii Europejskiej (zespolowy – konkurs wydziałowy – Wydział Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach).
- 2008 - Diagnoza społeczna w zakresie zagrożeń patologiami na terenie Miasta Dąbrowa Górnicza (na zlecenie Urzędu Miasta w Dąbrowie Górniczej – umowa nr WZA/1340/I/08).
- 2009 - Poczucie zagrożenia przestępczością w opinii wybranych grup społecznych aglomeracji górnośląskiej – kontynuacja (indywidualny – konkurs wydziałowy – Wydział Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach) - kontynuacja.

- 2009 - Aspiracje zawodowe wychowanek zakładu poprawczego a możliwości ich realizacji w kontekście rozwoju i przemian poradnictwa zawodowego w Polsce po akcesji do Unii Europejskiej (zespołowy – konkurs JM Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oraz konkurs wydziałowy – Wydział Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach) - kontynuacja.
- 2010 - Aspiracje zawodowe wychowanek zakładu poprawczego a możliwości ich realizacji w kontekście rozwoju i przemian poradnictwa zawodowego w Polsce po akcesji do Unii Europejskiej (zespołowy – konkurs JM Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oraz konkurs wydziałowy – Wydział Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach) - kontynuacja.
- 2010 - Diagnoza społeczna w zakresie zagrożeń patologiami na terenie Miasta Dąbrowa Górnicza (na zlecenie Urzędu Miasta w Dąbrowie Górniczej – umowa nr WZA/343/1571/10).
- 2012 - Diagnoza społeczna w zakresie zagrożeń patologiami na terenie Miasta Dąbrowa Górnicza (na zlecenie Urzędu Miasta w Dąbrowie Górniczej – umowa nr WZA. 271.5.1384.2012).
- 2014 - Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza (na zlecenie Urzędu Miasta w Dąbrowie Górniczej – umowa nr WZA. 271.5.1359.2014).
- 2014-2017 – grant Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach nt. Zagadnienia uczestnictwa społecznego oraz tworzenia integratywnych środowisk wychowawczych jako przedmiot badań multidyscyplinarnych ze szczególnym uwzględnieniem badań kryminologicznych oraz problematyki bezpieczeństwa społecznego.
- 2018-do nadal, kierownik projektu realizowanego przez Instytut ekspertyz Sądowych im. Prof. dra Jana Sehna w Krakowie w konsorcjum pod kierunkiem Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie na podstawie umowy z Narodowym centrum Badań i rozwoju zawartej w dniu 10 grudnia 2019 r. w Warszawie pomiędzy Narodowym Centrum Badań i Rozwoju w Warszawie a Wyższą Szkołą Policji w Szczytnie Nr DOB-BIO9/05/01/2018 o Wykonanie i Finansowanie Projektu Realizowanego Na Rzecz Obronności i Bezpieczeństwa Państwa w ramach Konkursu Nr 9/2018 pt. „Specjalistyczny zestaw folii niskoadhezyjnych do zabezpieczania śladów biologicznych”.
- 2019 – grant indywidualny Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach pt. wydanie monografii (na temat przestępczości na Ukrainie) w wydawnictwie z wykazu MNiSW.
- 2019 – udział w grantie zespołowym Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach pt. wydanie monografii (Humanistyczne Zeszyty Naukowe Prawa Człowieka/Humanistic Fascicles Human Rights) w wydawnictwie z wykazu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

2. OSIĄGNIĘCIA W ZAKRESIE OPIEKI NAUKOWEJ I KSZTAŁCENIA MŁODEJ KADRY

Do chwili obecnej wypromowałem kilkuset licencjatów i magistrów, a także jednego doktora. Moi podopieczni uzyskiwali nagrody i wyróżnienia, w tym 3 stypendia naukowe Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Byłem promotorem pracy doktorskiej dr Andrzeja Szymczyka pt. Izolacja osób w stanie nietrzeźwości na przykładzie województwa śląskiego. Ujęcie socjologiczno-prawne.

Uczestniczę w charakterze promotora w otwartych przewodach doktorskich:

- mgr Justyna Fik, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, tytuł rozprawy - Polityka stosowania środków wychowawczych i poprawczych wobec nieletnich na tle przemian społeczno-gospodarczych w województwie śląskim po wstąpieniu Polski do UE.
- mgr Dariusz Dryjas, Uniwersytet w Białymstoku, tytuł rozprawy - Zabójstwo bez ujawniania przedmiotu czynności wykonawczej. Kryminologiczno-prawne studium przypadku.
- mgr Patryk Zieliński, Uniwersytet Gdański, tytuł rozprawy – Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur w systemie ochrony praw człowieka osób pozbawionych wolności.
- mgr Marcin Chodkowski, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, tytuł rozprawy - Nowe substancje psychoaktywne (tzw. dopalacze). Studium prawno-kryminologiczne.
- mgr Michał Ławrenow, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, tytuł rozprawy - Prawo migracyjne Polski i Unii Europejskiej a ewolucja opinii publicznej wobec obywateli ukraińskich w kontekście polskich problemów integracyjnych.

Opiekuję się także nad kandydatami do wszczęcia postępowania doktorskiego (obszary badawcze wybrane / tematy w trakcie doprecyzowywania):

- mgr Piotr Słaby;
- mgr Przemysław Hus.

Brałem udział w charakterze recenzenta 1 postępowaniu na stanowisko profesora nadzwyczajnego.

RECENZJE W PRZEWODACH DOKTORSKICH

Byłem recenzentem w następujących przewodach doktorskich:

- Urszula Gęślicka, Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku, doktorat na temat - Prawne i kryminologiczne aspekty wykonywania zawodu komornik sądowego, Promotor prof. zw. dr hab. Emil W. Pływaczewski, doktor nauk prawnych.

- Emilia Truskołaska, Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku, doktorat na temat - Kryminologiczne aspekty bezdomności, Promotor prof. zw. dr hab. Emil W. Pływaczewski, doktor nauk prawnych.

- Joanna Ptak, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Opolski, doktorat na temat – Zabójstwa kwalifikowane w doktrynie i orzecznictwie sądowym, Promotor – prof. zw. dr hab. Stanisław Hoc (Promotor Pomocniczy dr Dariusz Mucha).

- Agata Langowska, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, doktorat na temat – Przepięstwa tzw. Ekonomicznej eksploatacji prostytutki (art. 203 i 204 kk) na obszarze właściwości sądów Okręgowych w Poznaniu i Zielonej Górze – wybrane zagadnienia dogmatyczne, kryminologiczne i polityczno-kryminalne, Promotor – dr hab. Justyn Piskorski.

- Katarzyna Borkowska, Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku, doktorat na temat - Przepięstwo dzieciobójstwa w ujęciu komparatystycznym, Promotor – prof. zw. dr hab. Ewa Monika Guzik-Makaruk.

POSTĘPOWANIA AWANSOWE I HABILITACYJNE

W 2016 roku sporządzałem opinie o kandydacie (Pani dr hab. Ewie Monice Guzik-Makaruk) na stanowisko profesora nadzwyczajnego.

Byłem recenzentem w następujących postępowaniach habilitacyjnych:

- dr Zygmunta Kukuła, Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku, zakończony, 2017 rok;
- dr Marcina Wielec, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, w toku, 2018 rok.

3. DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZUJĄCA NAUKĘ

Popularyzacja nauki:

- Współorganizator i opiekun naukowy (z ramienia Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu) Uniwersytetu Trzeciego Wieku działającego w Pałacu Kultury Zagłębia w Dąbrowie Górniczej (od. 2007 do 2011).
- Przewodniczący Rady Programowej Uniwersytetu Trzeciego Wieku działającego w Pałacu Kultury Zagłębia w Dąbrowie Górniczej (od 2011 do 2015).

Popularyzacja nauki – udział jako ekspert w różnych inicjatywach:

- Konferencja – Sprawiedliwość dla dzieci bez przyszłości. Katowice, 23 lutego 2007, Organizator – Federacja Na Rzecz Reintegracji Społecznej. Panel z udziałem Leszka Wieczorka – Kiedy resocjalizacja może być skuteczna?
- 10 Objazdowy Festiwal Filmowy WATCH DOCS Prawa Człowieka w Filmie, Katowice 29-31.10.2012.
- Leszek Wieczorek – gość specjalny w trakcie pokazu filmu pt. „Sprzedana” i ekspert w dyskusji po filmie.
- Leszek Wieczorek – gość specjalny w trakcie pokazu filmu pt. Bad Girls. Cela 77 i ekspert w dyskusji po filmie.

Współorganizacja przedsięwzięć międzynarodowych popularyzujących naukę:

- Światowe webinarium poświęcone zapobieganiu handlu ludźmi (Trafficking Prevention and the Victims: New United Nations and Academic Perspectives). Organizatorzy: The United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC), the United Nations Information Service (UNIS) Vienna, in cooperation with the International Organization for Migration (IOM), the University of Vienna (Austria), the UN Academic Impact Initiative, the Academic Council on the United Nations System (ACUNS), universities and other educational and training institutions worldwide (including University of Silesia). 11.12.2012, godz. 15.00.
- Leszek Wieczorek wraz z PP Studentami Uniwersytetu Śląskiego - Zjawisko handlu ludźmi, a międzynarodowe standardy ochrony praw człowieka i polska praktyka.
- Regional Academy on the United Nations (RAUN) – organizator w Polsce (od 2013 do 2015).

Szkolenia, programy, kursy (organizacja):

- Światowe webinarium poświęcone zapobieganiu handlu ludźmi (Trafficking Prevention and the Victims: New United Nations and Academic Perspectives),
11.12.2012, godz. 15.00.

Opiekun kół naukowych:

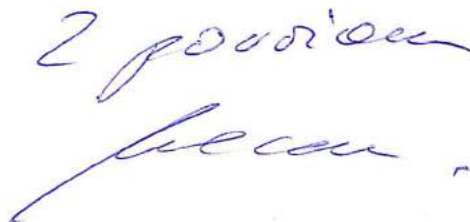
- Penitencjarystyki i Readaptacji Społecznej (2013-2015), Uniwersytet Śląski,
- Nauk Penalnych i Penitencjarystyki (2015-do nadal), Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Opiekun stypendystów Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

- Oliwia Czaplińska;
- Maciej Długosz;
- Krzysztof Gasiński.

Współorganizator Nocy Naukowców i Nocy Muzeów oraz Festiwalu Nauki i Sztuki w Krakowie.

Powyższy autoreferat, to jedynie zarys mojej aktywności i osiągnięć. Szczegóły przedstawiłem w pozostałych załącznikach do niniejszego wniosku.

UNIVERSITY OF BIAŁYSTOK
FACULTY OF LAW

LESZEK JACEK WIECZOREK

SUMMARY OF PROFESSIONAL ACCOMPLISHMENTS

PRESENTING AREAS OF INTERESTS AND ACHIEVEMENTS
IN SCIENTIFIC AND RESEARCH ACTIVITY,
ACHIEVEMENTS IN SCIENTIFIC SUPERVISION AND EDUCATION OF YOUNG
STAFF AS WELL AS ACTIVITY POPULARIZING SCIENCE

Białystok, as of the end of April 2019

TABLE OF CONTENTS

Part I

1. Personal data	3
2. Curriculum Vitae and research interests	3

Part II

1. Scientific achievements	6
2. Achievements in scientific supervision and education of young staff	19
3. Activity popularizing science	20

PART I

1. PERSONAL DATA

Name and Surname: **Leszek Jacek Wieczorek**

Address: **Street Czajek 13/10, 40-534 Katowice, woj. śląskie [Silesian Voivodeship]**

Date and place of birth: **30th October 1968, Cracow**

Telephone: **+48 508085292**

2. CURRICULUM VITAE AND RESEARCH INTERESTS

I was born on October 30, 1968 in Cracow to an intellectual family.

After graduating from elementary school in 1983 and passing a secondary school examination in 1987 with a very good grade in 1992, I graduated with a very good result with honors. Master's degree in special pedagogy - specializing in social rehabilitation at the Faculty of Pedagogy and Psychology of the University of Silesia in Katowice Legislative judgments on juveniles in Poland in 1985-1992, Supervisor - Prof. Dr. Ewa Syrek), and in 1997 I graduated with a good degree from the Faculty of Law and Administration of the same University (subject of work - Local government dismissal college de lege lata and de lege ferenda, Supervisor Prof. Dr. Ernest Knosala).

As of October 1, 1992, I was employed as an assistant at the University of Silesia in Katowice where I worked as an adjunct until 2015.

In the 1999/2000 school year, as a teacher, I worked at the Teachers' College in Bytom.

By virtue of a resolution of the Council of the Faculty of Law and Administration of the University of Silesia from May 25, 2004, I received a PhD in legal science with distinction and referral to the subject of the dissertation. Crime and demoralization of minors and court policy towards them in the period of political transformation, Supervisor - prof. Dr. Leon Chełmicki-Tyszkiewicz, Reviewers: Associate Professor, Dr. Barbara Kowalska-Ehrlich, Associate Professor, Dr. Oktawia Górniok).

On November 13, 2013, the Scientific Council of the Institute of Law Studies of the Polish Academy of Sciences in Warsaw awarded me habilitation in legal sciences in the field of criminology (Reviewers in habilitation - Prof. Dr. Krzysztof Krajewski, Dr. Anna Kossowska, Professor of INP PAN, dr Leszek Wilk, professor at the University of Silesia). The basis of this procedure was a monograph of

the phenomenon of social pathology and counteracting them in a medium-sized city. Criminological monography of the area, Katowice 2013, pp. 756 (ISBN 978-83-7164-765-9).

In the years 2006-2011 I was employed as an adjunct at the Humanitas Higher School in Sosnowiec (previously School of Management and Marketing in Sosnowiec).

I also occasionally conducted classes at other educational institutions, including: University of Business in Dąbrowa Górnicza, University of Law and Administration in Bielsko-Biała, IDN Institute of Education in Sosnowiec (later based in Katowice), Upper Silesian School of Commerce in Katowice, College of Labor Protection Management in Katowice, College of Pedagogy Knowledge of Knowledge Universal in Warsaw.

I have 18 book publications (including 3 second editions, 2 co-authors and 2 editors), around 100 articles and participated in almost 200 national and international conferences (mostly active) - a detailed list attached. I have been honored many times with the Rector's Award of the University of Silesia for scientific and research activities. I managed 11 research grants. I have completed 25 study visits abroad and 2 internships abroad. I've promoted over 400 MA and over 300 BAs. I lectured and practiced, among others, in the following subjects: criminology, forensics, criminal law, offenses, criminal-law protection of business transactions, criminal liability of a manager, criminal liability of public officials, social pathology, legal basis for resocialisation, legal basis for health protection, legal basis for assistance social law, educational law, elements of civil, labor, administrative and social law, legal foundations of education, care and social work, seminars.

For many years I was a member and later Deputy Chairman of the Disciplinary Commission for Students of the University of Silesia in Katowice.

Since 2005 I am still a member of the Polish Criminal Society Professor Stanisław Batawia, operating at the Institute of Law Studies of the Polish Academy of Sciences in Warsaw, where I served from 2008 to 2014 and from 2018 to still remain a member of the Board.

Since 2012, I am still a member of The American Society of Criminology (ASC).

From 2014, I am still a member of the Academic Council on the United Nations (ACUNS).

From 2008 I am still a member of the Scientific Society of Criminal Law operating at the Institute of Law Studies of the Polish Academy of Sciences in Warsaw.

Since 1998 I have been a member of the Editorial Committee, in 1999 I was a secretary of the Editorial Committee, and since 2000 I was the deputy editor-in-chief and since 2012 I have been the editor-in-chief and from 2009 to 2012 I was a member of the Program Council and from 2012 until still deputy chairman of the Program Council of the periodical *Humanistyczne Zeszyty Naukowe Prawa człowieka / Humanities Scientific Journals - Human Rights. Humanistic - Scientific Fascicles*. Starting from 2015, the journal has been entered on the B list (Communication of the Minister of Science and

Higher Education of 18 December 2015 on the list of scientific journals with the number of points awarded for publication in these journals) and obtained 6 points.

Since 2014 I have been employed as an associate professor at the Jan Kochanowski University in Kielce, where since 2015 I have been entrusted with the function of the Head of the Criminal Law, Criminology and Forensics Department. In addition, in the years 2016-2018 I was deputy dean for research and cooperation with foreign countries, from which I resigned to take over as of August 21, 2017 the function of the Deputy Director of the Institute of Forensic Studies. Professor Dr Jan Sehn in Krakow. From January 1, 2018, I am the Director of this Institute.

In addition, I was throughout the life of the Institute of Criminology and Penitentiary in Warsaw created by the Minister of Justice, by election, the Chairman of the Scientific Council.

In 2017, the Minister of Justice appointed me for a two-year term of office to the Examination Board for entrance examinations for legal advisor training.

I am also entered on the list of advocates of the District Bar Council in Kielce as an attorney not performing the profession.

I received the Medal of the National Education Commission.

PART TWO

1. SCIENTIFIC ACHIEVEMENTS

After graduating from elementary school in 1983 and passing a secondary school examination in 1987 with a very good grade in 1992, I graduated with a very good result with honors. Master's degree in special pedagogy - specializing in social rehabilitation at the Faculty of Pedagogy and Psychology of the University of Silesia in Katowice Legislative judgments on juveniles in Poland in 1985-1992, Supervisor - Prof. Dr. Ewa Syrek), and in 1997 I graduated with a good degree from the Faculty of Law and Administration of the same University (subject of work - Local government dismissal college de lege lata and de lege ferenda, Supervisor Prof. Dr. Ernest Knosala).

Already at the beginning of my pedagogical studies, seeking further inspiration, I found that combining pedagogical knowledge (a specialist in the field of resocialization) with legal studies would be very beneficial for my development. While studying pedagogy (as part of an individual course of study), I chose criminology as one of the additional subjects. Since then, my special interest in this discipline has been dated. This special interest in criminology was largely due to the fascination with research interests and personality of Prof. Dr. Leon Chelmicki-Tyszkiewicz. I continued my interest during my law studies (second-cycle), complementing my pedagogical knowledge (or rather combining it) with legal knowledge. Unfortunately, due to organizational reasons, I could not be a participant in the Master's seminar conducted by Prof. Leon Tyszkiewicz and became a graduate student of prof. Ernest Knosala, dealing with administrative law. I think that it also had a significant impact on my further scientific ventures, because it also thanks to this I try to combine interest in criminology with the law (including criminal, administrative and local government).

The continuation of these interests was participation in the doctoral seminar of prof. Leon Tyszkiewicz and preparation of a doctoral dissertation under his supervision. By virtue of a resolution of the Council of the Faculty of Law and Administration of the University of Silesia on May 25, 2004, I was awarded a PhD in law, with distinction and referral for work (thesis subject: Criminality and demoralization of minors and court policy towards them in the systemic transformation period, Supervisor - Prof. Dr. Leon Tyszkiewicz, Reviewers: Prof. Dr. Barbara Kowalska-Ehrlich, Prof. Dr. Oktawia Górniok).

Its subject was the phenomenon of juvenile delinquency, which due to its social importance has long been not only in the sphere of public interest, but is the subject of numerous analyzes of many researchers representing various disciplines of science, including criminal law, criminology, sociology, psychology, pedagogy. Therefore, this problem is an interdisciplinary problem. Worldwide, new, more effective solutions are being sought for the prevention of juvenile delinquency and the fight against social maladjustment of children and adolescents. Criminology is considered a practical science. It aims

to create foundations or lead to utilitarian solutions that, as a consequence, should result in limiting many negative phenomena from the social point of view. However, in order to plan such solutions one must first know the scale and evolution of the phenomena that it intends to counteract. All previous research results on juvenile delinquency point to the social diversification of this problem. Therefore, there is a need for further research, especially regarding the period in which new, unfavorable phenomena from the point of view of socialization of children and young people appeared. The changing socio-political situation of the country, the lack of economic stability of Polish families caused undeniable perturbations in the process of bringing up the young generation. Considering the discussed phenomena as a very important problem, especially in the context of educational activities undertaken in both natural and intentionally organized educational environments, it was decided to devote to the problems discussed the doctoral dissertation and subsequent publications related to it. And so when discussing my achievements, I should mention two monographs of my authorship, which are an extended version of my doctorate.

The first one is Crime and demoralization of minors in Poland in the period of political transformation (Śląsk Ltd.. Scientific Publisher, Katowice 2005, pp. 277, 2 issues with a separate ISBN number - ISBN 83-7154-484-1 paperback and binding hard ISBN83-7164-468-X and the second edition of 2006, ISBN 978-83-7164-509-9).

The main task was to fully present the phenomenon of demoralization and juvenile delinquency in Poland in 1985-1998 revealed as a result of the application of the Act of October 26, 1982 on proceedings in juvenile cases. The introduction discusses methodological issues and describes the statistical (mathematical) procedures used in the further part of the work. The following chapters are diagnostic in nature. The second concerns the size, dynamics and structure of this phenomenon. The third describes the territorial shaping of juvenile delinquency in various provinces and in the urban and rural communities. The fourth is characterized by gender, age and level of intelligence of minors. The fifth presents the state of the family and care for minors. The sixth relates to schooling and the work of minors. The seventh indicates the phenomenon of alcoholism and drug addiction. Chapter eight describes the problems of minors who commit offenses individually and in a group. The last ninth chapter is devoted to the comparison (comparison) of juvenile and adult crime. In individual chapters of the work, the correlation with selected other components of the social reality of the analyzed period was also presented. The obtained results were recapitulated in the form of final conclusions, which include the diagnosis, problems of resocialization and prevention in the field of the discussed phenomena.

The second book is *Policy of Juvenile Courts in Poland in the Period of Political Transformation* (Śląsk Ltd., Scientific Publisher, Katowice 2006, pp. 146, ISBN 978-83-7164-511-2 hard cover edition, ISBN 978-83-7164-512-9 and the second edition of 2006, ISBN 978-83-7164-578-5). Here, however, the main task was to fully present the juvenile court policy in Poland in 1985-1998 in the context of the phenomenon of demoralization and juvenile delinquency revealed as a result of the application of the Act of October 26, 1982 on proceedings in juvenile cases. This item is a specific complement to the research results presented by the author in the above-mentioned item titled *Crime and demoralization of minors in Poland in the period of political transformation*. The introduction discusses methodological issues and describes the statistical (mathematical) procedures used in the further part of the work. The following chapters are diagnostic in nature. The second concerns the size, dynamics and structure of juvenile delinquency. The third describes final court judgments regarding juveniles in connection with demoralization, and the fourth in connection with criminal acts. In individual chapters of the work, the correlation with selected other components of the social reality of the analyzed period was also presented. The obtained results were recapitulated in the form of final conclusions, which include the diagnosis, problems of resocialization and prevention in the field of the discussed phenomena.

These works were devoted to a narrow, but in the opinion of the author, a very important from the social point of view, a segment of reality. His exploration should help to create an effective system of counteracting social pathologies by optimizing the process of socialization or resocialization of children and youth.

Another topic of my research interests found in published monographs is the issue of social readaptation of convicts. This was expressed in a co-author (with Maciej Sosnowski, I determine my participation at 50%, and it consisted in co-designing the theoretical and methodological chapter, elaboration of legal threads and cooperation in elaborating and describing the obtained research results) of a monograph entitled *Condemned on the labor market* (Śląsk Ltd. Scientific Publisher, Katowice 2007, pp. 180, ISBN 83-7164-549-X and second edition of 2008, ISBN 978-83-7164-574-7). Unemployment is presented today as one of the causes of social maladjustment, as one of the factors influencing the emergence of social problems and social pathology phenomena. People who are in a jobless situation in a relatively short time are forced to lower their current standard of living. Long-term unemployment leads to poverty and affects not only the reduction of consumption, but also a change in attitudes - to withdraw from various forms of life activity or to reformulate ways of existing functioning. In extreme cases, the necessity to satisfy the most vital needs of life forces the unemployed to undertake

actions incompatible with generally recognized social norms. Financial fraud and theft then become one of the additional (apart from odd jobs) sources of income.

However, the impact of unemployment on leap-making behaviors was not the subject of this work, although these phenomena are undoubtedly related. The subject of particular interest of the authors was the impact of social marginalization on the attitudes of the unemployed, and the subject group of people (attitudes of those people) who have entered into conflict with the law in connection with a crime against property and at the same time face the need to seek and take up employment. Using the word marginalization in determining the situation of this group on the labor market, the authors put people who are included in it equally with disabled people and other groups subject to social marginalization. They did, however, consciously, because people who came into conflict with the law are subject to fairly high - if not greater - discrimination and inequality in the labor market. Acquiring goods through honest work will never be mentioned by society in a row with theft because the theft - as an expression of a special lack of respect for someone's work - is not morally justified, it is a forbidden act and publicly stigmatized. In a sense, it is a denial of honestly performed gainful employment. So is it possible to change attitudes towards work as good for a person who has committed crimes against property in the past? What are the attitudes that accompany such people when faced with the realities of the labor market? How do they cope with the new situation? The main purpose of this work was to try to answer the above questions. The reader will also find a synthetic analysis of the problem of unemployment - the causes and consequences of the occurrence of this phenomenon and the broadly understood post-penitentiary assistance system, with particular emphasis on the role of the probation officer. The authors will also present the problems of attitudes, their role and influence on the functioning of people. This publication is also intended to provide the reader with the course and results of tests conducted among unemployed convicted persons, who are understood in this work as persons subject to conditional suspension of their sentence or conditionally prematurely released from serving a sentence for crimes against property. The authors hope that this study will bring more light into the issues related to the professional re-adaptation of criminals and will contribute to the development of a new, better model of work with people who have a criminal past who face the need to take legal employment.

People who leave prisons and persons who were subject to conditional suspension of the execution of a penalty for an offense against property - despite the constitutional guarantees of freedom to practice - are undoubtedly a discriminated group on the labor market. This discrimination is not just about inequality related to the stigmatization of the sentence, low qualifications, long periods of being out of work, or a negative assessment on the part of employers. The actual manifestation of discrimination manifests itself primarily in the deficiencies of the social rehabilitation system, which instead of focusing on helping convicts in achieving independence of life - focuses only on performing actions imposed by

judgments, without a comprehensive and interdisciplinary view of the social problem, including professional reintegration of this group . The conducted research was the basis for formulating conclusions and recommendations referring to the process of vocational preparation, professional activation and employment of convicts.

Another subject of the study, the results of which were published in co-author (with Mirosław Szwed, I determine my participation at 50% and it consisted of collaborating the theoretical and methodological chapter, elaboration of legal threads and cooperation in elaborating and describing the results of research - individual cases) monograph Infanticide. From the provision of the right to an individual case (Printing house Humanitas, Sosnowiec 2009, pp. 174, ISBN 978-83-61991-40-3), it was this particular form of the pathology of parental bonds.

This book is a summary of theoretical considerations and their practical exemplifications made by the authors as part of more than twenty years of service as an officer of the Prison Service in the Women's Criminal Institute in Lubliniec (Mirosław Szwed) and scientific and research work supported by contact with justice and prisons (Leszek Wieczorek) . The authors of this book have often met women who killed their children and were sentenced to repent of their deeds in prison, who believe that it can not be presumed that these women are bad and deserve "eternal damnation". Their lives are often complex and complicated, and only closer to learning the motives and stimuli that led them, allow them to assess and draw the appropriate conclusions. Among other things, this is why it was decided to describe and present this phenomenon and bring closer the profiles and personality of women and mothers who committed this deed. The main goal of the research was a criminological analysis of the crime of infanticide. The subject of the research was, therefore, an interdisciplinary analysis of this social phenomenon including legal (including historical-comparative), pedagogical, sociological and medical issues. In view of such a specific goal and object of the research, it was assumed that diagnostic tests are appropriate, for which it is characteristic to determine the features or principles of the functioning of a specific sector of reality, which is the main subject of the researcher's interests. The case-by-case method was used in the research, and the analysis included documents (including, in particular, court files) and statistical data analysis (including, in particular, the Central Police Headquarters, the Central Board of the Prison Service and the Ministry of Justice).

The study involved women convicted of infanticide committed for imprisonment in the Penitentiary Institution in Lubliniec and the Prison in Grudziądz at the turn of 2007 and 2008. The first chapter presents a historical outline of the treatment of infanticide over the centuries, from ancient times, when infanticide was a specific way birth control, through the Middle Ages and very severe at the time of punishing infanticide, to the time of the Enlightenment and the twentieth century, when infanticide began to be perceived as a social problem. The second chapter presents the legal and medical basis for the

qualification of infanticide in the category of privileged offenses. It presents the stages of changes in criminal law, which made it possible to try women in a privileged way, as well as medical premises, which in the light of the binding criminal law regulations determine the qualification of infanticide in the category of privileged crimes. This chapter also presents the most common ways to commit a crime of infanticide along with their judicial and medical assessment. The third chapter presents infanticide as a social problem. It presents numerical data about the extent of infanticide as well as the social profile of mothers of child-killers. Also described in this chapter are the motives and determinants that make women decide to take such a drastic step. The fourth chapter is a study of individual cases of infanticide. In it were presented women who inflicted infanticide. From this chapter you will be able to learn how the process of infanticide really took place and what had to happen for a woman and mother to decide on how to solve their problems. Two very particularly interesting cases of young women, perpetrators of double infanticide (at least in the popular understanding of the term) are also presented in this chapter. In relation to one of them, the court did not agree to treat it in a privileged manner and sentenced her to 15 years imprisonment. The first infanticide of the second child victim presented was treated in a privileged way and was convicted under Article 149 of the Penal Code with conditional suspension of imprisonment. However, when three years later she re-committed a similar crime, while still in trial, the Court has already treated this crime as a crime under Art. 148 k.k. In the public opinion (and according to these cases, sometimes also in the opinion of the Court), the problem of infanticide as a privileged offense under the provisions of the Criminal Code, for which far more lenient penalties are imposed than for murder, is highly controversial and this case will be proof that not every killing of your child during childbirth will constitute his privilege in relation to the law. All personal data of women presented in this chapter, names of courts, addresses of residence and other data enabling the identification of these women have been changed. Only the age of convicted women and the time of the crime remained real. All presented women at the time of preparing this publication were imprisoned in prisons in Lubliniec and in Grudziądz. The fifth chapter presents contemporary methods and methods of imprisonment for women. It discusses currently existing systems of execution of penalties, types and types of penal institutions and approximate selected methods of rehabilitation applied to women in the Penitentiary Institution in Lubliniec, with particular emphasis on the methods of influencing offenders under Art. 149 of the Penal Code

A very important inspiration for the study of the local environment in terms of the phenomena of social pathology observed in it and their prevention was my activity in the territorial self-government activities, in particular membership in 2007-2011 in the Safety and Order Committee in Dąbrowa Górnicza. This activity also resulted in the implementation in 2008, 2010, 2012 and 2014, at the request

of the City Council of Dąbrowa Górnicza, studies on threats to social pathologies, which are the expression of commercialization (application in counteracting social pathologies in the activities of public administration - territorial self-government) of current research, because they were the basis for the elaboration of several obligatory urban programs to counter alcoholism and drug addiction. Selected results of these studies were also published in four proprietary monographs - Social Diagnosis in the field of pathological hazards in the city of Dąbrowa Górnicza (Śląsk Ltd. Scientific Publisher, Katowice 2008, pp. 114, ISBN 978-83-7164-577-8) , Social Diagnosis in the Field of Dangerous Pathologies in the City of Dąbrowa Górnicza (Śląsk Ltd. Scientific Publisher, Katowice 2010, pp. 199, ISBN 978-83-7164-662-1), Leszek Wieczorek, Social Diagnosis in the field of threats to social pathologies in the city of Dąbrowa Górnicza 2012 (Progres Scientific Publisher and Scientific Publishing House Educational, Research and Prophylactic Center, Sosnowiec-Dąbrowa Górnicza 2014, pp. 202, ISBN 978-83-65164-00-1) and Diagnosis of local social threats in the city Dąbrowa Górnicza 2014, Sosnowiec-Dąbrowa Górnicza 2014 (Progress Scientific Publisher and Scientific Publisher Center for Educational, Research and Prophylactic Services, pp. 181, ISBN 978-83-65164-01-8).

It seems that these publications have been kindly received in the scientific, local and police circles, for example, because they were (among others) inspiration to invite me to deliver papers and participate in the First National Congress of Safety Science Representatives (organizer: University of Warmia and Mazury), Police College in Szczytno, Szczytno, 15-16 June 2011 - a report on Social problems in a medium-sized city, Tasks of the Poviast Security and Order Commission), the Scientific Conference on Prevention and probation in the local environment (organizer: Jagiellonian University, in particular, a team working under the guidance of Prof. Dr. Janina Czapska, Kraków, 26-27 September 2011, a report on Local Government in the Prevention of Social Marginalization - Legal Aspects) and the Conference on Social Problems of Małopolska and their institutional dimensions. Theoretical reflections and practical solutions. (organizer: Polish Sociological Association, Cracow Branch, Institute of Philosophy and Sociology of the Polish Academy of Sciences, Krakow, 08.12.2011, paper on Social problems on the example of a medium-sized city - research report). They were also the basis for inviting me by Prof. Zbigniew Galor to participate in the 2010-2015 Social Margin of Poznań managed by the Intra-Community Research Group.

As part of this cooperation, I participated, among others, in the Working Conference of the Poznań-Poznań Community for the Social Margin 2010-2012 (organizer: Citizens' Institute for Monitoring and Recommendations - OIMR in Poznań, Poznań, 14 April 2011) with a paper on Applications for Diagnosis of Social Pathologies in Dąbrowa Górnicza to research on the social margin

The effect of these activities was the following publications: chapter in the monograph Selected social problems in a medium-sized city - a report on social diagnosis, In: Barbara Bittner, Zbigniew Galor,

Social absence. In search of senses and meanings. The School of Humanities and Journalism. Poznań 2012; Prostitution - social contexts of marginalization and its counteraction, In: Zbigniew Galor, Barbara Goryńska-Bittner, Sławomir Kalinowski (edited by science), Life on the edge - social margins of the big city, Bielefeld 2014; The social margin of a large and medium city. Attempt to compare the phenomenon and its limitation and research approach, In: Zbigniew Galor, Sławomir Kalinowski (edited by science), On the margins about the margins, Newsletter of the Environmental Research Group of the Social Margin of Poznań at OIMiR in Poznań (extraordinary edition, No. 56, November 2014) ; Polish prison subculture - history and the present, In: Z. Galor, S. Kalinowski, U. Kozłowska (ed.); report on Working Conference of the Poznań-based Multinational Research Group Poznań Social Margin 2010-2012, Poznań, 14 April 2011, in: Leszek Wieczorek (editor-in-chief): Humanistyczne Zeszyty Naukowe Prawa człowieka / Humanities Scientific Journals - Human Rights. Humanistic - Scientific Fascicles No. 14/2011 (released in 2012).

Another topic of my scientific interests was and is penitentiary. For over 30 years he has been cooperating with the Polish (and not only) Prison Service. Conducted research and their practical exemplifications were related to, among others, the following activities:

- 4th Polish Penitentiary Symposium on Blasks and Shadows of Contemporary Penitentiary Space. Man and system, talk: Artistic work of prisoners, organizer: Central Training Center of Prison Service in Kalisz, Adam Mickiewicz University in Poznan, Polish Penitentiary Society, Kalisz, 13-15 November 2013.

- Conference on Subjectivity. Self-reliance. Activity. Social and professional readaptation of convicts, paper: Convicted on the labor market, organizer: District Inspectorate of Prison Service in Katowice, Katowice, November 18, 2013

- VII International Scientific Conference on Systems for the protection of human rights: European and Asian. Universal inspiration - cultural determinants - implementation barriers on the occasion of the 65th anniversary of the signing of the European Convention on Human Rights, 40th anniversary of the Helsinki Final Act and the 20th anniversary of the Commission of Communities Commission document "Towards a new strategy towards Asia", organizer: Association of Polish Parliamentarians, Jan Kochanowski University in Kielce, Warsaw, 13-15 April 2015, lecture: Human rights in prison isolation in the context of contact with the family.

- IX. International Scientific Conference on Systems for the protection of human rights in Europe and in Australia and Oceania. Universal context - regional specifics - implementation conditions on the occasion of the 60th anniversary of the Treaty of Rome, the 25th anniversary of the signing of the Treaty on European Union and the 30th anniversary of the establishment of the Australian Commission

on Human Rights, organizer: Jan Kochanowski University in Kielce (Institute of Law, Economics and Administration); Association of Polish Parliamentarians (Main Board), Warsaw (Sejm of the Republic of Poland), 24-25 April 2017, presentation: National Preventive Mechanism and its activities in the field of rights of prisoners in the light of international law.

- International Penitentiary Congress European practice of imprisonment and post-penitentiary care, Organizer: Jan Kochanowski University in Kielce, Department of Criminal Law, Criminology and Criminalistics, Kielce - Chęciny, 1 June 2017, presentation: The Polish model of the post-penitentiary care .

- II Świętokrzyskie University Penitentiary Conference on the Polish model of imprisonment and post-penitentiary care, organizer: Jan Kochanowski University in Kielce, Criminal Law Department, Criminology and Criminalistics, Kielce - Chęciny, June 1, 2017, presentation: Polish a model of imprisonment and post-penitentiary care.

- 59th Congress of Departments and Constitutional Law Departments on the Twenty Years of the Constitution of the Republic of Poland: Polish constitutional thought and international democratic standards, organizer: Jan Kochanowski University in Kielce, Faculty of Law, Administration and Management, Kielce, 12-14 June 2017, lecture : Penitentiary standards of the Council of Europe and the UN in the opinion of the Committee for the Prevention of Torture.

- Conference on the Celebration of the 100th anniversary of the District Court in Kielce, organizer: Regional Court in Kielce, Kielce, 19 September 2017, presentation: Current problems of modern penitentiary.

- Conference on Science for the Polish Prison Service, organizer: College of Criminology and Penitentiary in Warsaw, Institute of Justice in Warsaw, Institute of Forensic Studies. Professor Dr Jan Sehn in Krakow, Cardinal Stefan Wyszyński University in Warsaw, Criminal Law, Criminology and Penitentiary Department of the Jan Kochanowski University in Kielce, Warsaw, November 20, 2018, moderator of the plenary session.

They also resulted in the following publications:

- Creative activity of the prisoners, In: Piotr Stępnik (collective work edited by Piotr Stępnik) Light and shadows of contemporary penitentiary space. Man and system, Kalisz-Poznań 2014.

- Prison subculture - historical approach and contemporary reflections, In: Piotr Stępnik, Tomasz Kalisz, Wojciech Zalewski (ed.), Whether and what prisons are needed. Reflections on the background of contemporary issues, ISBN 978-83-944776-1-5, Poznań-Gdańsk-Wrocław-Kalisz 2016.

- Penitentiary standards of the Council of Europe and the UN in the opinion of the Committee for the Prevention of Torture and Polish practice. Selected issues, in: J. Jaskiernia, K. Spryszak (ed. Of

science), Twenty years of application of the Constitution of the Republic of Poland. Polish constitutional thought and international European standards, ISBN 978-83-8019-713-8, Toruń 2017.

- Polish prison subculture - history and the present, in: Z. Galor, S. Kalinowski, U. Kozłowska (ed.), ISBN 979-83-933603-6-9, Bielefeld 2017.

- Standards of the European and UN Council. Problems of European penitentiary systems in the assessment of the Committee for the Prevention of Torture, In: Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Poland, Department for proceedings before international bodies for the protection of human rights (collective editors), X Warsaw seminar, Positive and negative obligations of the State towards persons deprived of liberty - current challenges of the Polish system penitentiary, ISBN 978-83-65427-54-0, Warsaw 2017.

- Stress and professional burnout in Służba Więzienna, in: Leszek Wieczorek (scientific editor), Humanistyczne Zeszyty Naukowe Prawa Człowieka / Humanistic Scientific Fascicles Human Rights No. 1 (20) / 2017.

Among these activities and publications, an invitation should be distinguished by the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Poland with a presentation introducing the 10th Warsaw Seminar, Positive and negative obligations of the State towards persons deprived of liberty - current challenges of the Polish penitentiary system and subsequent publication of this Seminar.

Since 1998 I have been a member of the Editorial Committee, in 1999 I was a secretary of the Editorial Committee, and from 2000 until I am still the deputy editor-in-chief and since 2009 I am still a member of the Program Council of the periodical / series (ISSN 2082-971X, by 2015 each time a number ISBN) Humanistyczne Zeszyty Naukowe Prawa człowieka / Humanities Scientific Journals - Human Rights. Humanistic - Scientific Fascicles, which have been appearing for over a dozen years. It is a peer-reviewed journal (publishing series) with an established position in the scientific community. It publishes articles by Polish and foreign theoreticians and practitioners, often combining functions and scientific positions with functions in practice (Constitutional Tribunals of different countries, courts of various types and different levels) and the Editorial Committee and the Program Board are composed of authorities from abroad. Therefore, it is obviously of an international character, and the greatest strengths of this publishing initiative include the fact that the periodical is thematically contoured and the universality of human rights predestines him to focus authors and researchers on human rights around the country, both from Poland and abroad. This is also proved by the international composition of the Program's Program Council, as well as by the fact that, apart from Polish authors, they have also published in it authors from Argentina, Finland, Spain, India, Ireland, Moldova, Germany, Slovakia, the United States of America, Turkey, Hungary and United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland.

In addition, by assumption and in practice - from the first issue - the editorial committee makes sure that all the states of the academic community are represented in the author's individual parts: from the beginning researcher - assistant to recognized scientific authorities - professors. Generational continuity is important when examining such a dynamic and evolving issue as human rights and their guarantees.

At this point, I would like to point out that all editions of this periodical have been published under my editorial office since 12/2009 (with reference to No. 13/2010 under Andrzej Bisztyga's scientific commission). In this periodical I also often published.

An important element affecting my development was also the participation in all (after their reactivation in 2004) Congress of Departments of Criminal Law. I treat this participation as a special honor and distinction of my research attitude and appreciation of the conducted exploration, because as a lawyer at that time I did not work in any of the Criminal Law Departments, but in the Department of Social Pedagogy of the Faculty of Pedagogy and Psychology of the Silesian University I had to save significantly in the memory of persons deciding on personal data participants of these meetings, because without this I would not receive personal invitations to these environmental meetings. The distinction for me was also the participation in the celebrations of the scientific jubilees of Professor Dr. Andrzej Marek (in 2010), Mr. zw .dr hab. Andrzej Zoll (in 2012) and Prof. Dr. Marian Filar (also in 2012) and doctor honoris causa of Prof. Dr. Emil W. Pływaczewski (2018).

I particularly value recommendations and, consequently, membership (since 2005) at the Polish Criminological Society Professor Stanisław Batawia, operating at the Institute of Law Studies of the Polish Academy of Sciences in Warsaw, from 2008 to 2014 I was a member of the Board of the Society and from 2018 I am still a member of the Board. I participate in his scientific meetings, also actively.

From 2008 until I am still a member of the Scientific Society of Criminal Law operating at the Institute of Legal Sciences of the Polish Academy of Sciences in Warsaw.

Since 2012, I am still a member of The American Society of Criminology (ASC). I actively participated in the 68th Annual Meeting of the American Society of Criminology, November 14-17, 2012 in Chicago (USA).

I also had the opportunity to pursue scientific contacts (difficult due to distance) with the Law Faculty of the University of Białystok, which is proved, inter alia, participation in selected lectures of the course organized there (Course The United Nations and Crime Prevention) conducted by Prof. Dr.

Sławomir Redo (UN Senior Crime Prevention and Criminal Justice Expert) on May 08-17, 2013, as well as in the National Critical Youth Forums. Thanks to my activity, the cooperation with this outstanding academic environment in Poland and in Europe is also implemented by PP Students from the Science Club at the Jan Kochanowski University in Kielce under my supervision.

I co-organized the Worldwide Trafficking Prevention and the Victims New United Nations and Academic Perspectives, organized by The United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC), the United Nations Information Service (UNIS) Vienna, in cooperation with the International Organization for Migration (IOM), the University of Vienna (Austria), the UN Academic Impact Initiative, the Academic Council on the United Nations System (ACUNS), universities and other educational and training institutions worldwide (including the University of Silesia) preparing PP Students of the University of Silesia in Katowice to participate in it and co-preparing a paper on the phenomenon of human trafficking, and international standards for the protection of human rights and Polish practice.

Pursuant to the Act of 14 March 2003 on academic degrees and academic title as well as degrees and title in the field of art (Journal of Laws from 2003, No. 65, item 595, as amended) as the most important scientific achievement in of the Act, in the procedure for granting professors, I present a publication entitled Crime in Ukraine. Legal and criminological study. ISBN 978-83-65696-18-2. This book is the result of my many years of scientific exploration of phenomenology of crime in Poland and other countries (especially in the so-called post-communist countries) topped with seniority in the period from July 3, 2018 to January 29, 2019 at the Kiev Institute of Intellectual Property Protection of the Ministry of Justice of Ukraine activities (study visits) including in: Kiev, Lviv, Odessa, Kharkov and Yaremche).

The turn of the 20th and 21st centuries was in the history of Poland (as well as throughout Eastern Europe) a period of transformation of the social system. Social institutions, social structure, norms and values as well as social behavior have changed. The collapse of communism was associated with the collapse of the economy, and systemic reform could not quickly improve the material situation of the population. The frustration of the large population was due to the observation that only the situation of some social groups improved as a result of political changes. For some of the new elites freedom turned out to be an end in itself, and for the majority of society it was an irrelevant adornment of poverty. Moving to a market economy, the economic recession caused the emergence of social problems that had not occurred before or which had been significantly exacerbated. As noted by B. Hołyst, the political and economic changes that took place in Poland at that time favored the weakening of social discipline, frustration in people with extended ambitions, economic and cultural

expectations in conditions of incomplete satisfaction, which in turn triggered motivations for antisocial behavior. The vision of new opportunities, ways of "equipping yourself" in adult life, was shaped not only by unexpected national events, but was influenced by various Western models and solutions that reached Poland (and other countries of the so-called Eastern bloc and republics of the Union of Soviet Socialist Republics)) from the 90s without any major restrictions, and earlier when these restrictions appeared artificially, the more attractive they were.

It was therefore a very interesting, almost unique period marked by many social pathologies. Sometimes "reality" takes on color and proportion only from a distance. Then only a closer look at the "close up" case gives it the proper focus.

This period in Poland has already been subjected to research and analysis. It is worth comparing Polish experience with the experience of other countries. However, criminology aspires, similarly to other empirical sciences, to learn about a specific aspect of reality. The implementation of these tasks is a difficult undertaking. However, it is worth taking this effort.

From the point of view of criminal law and criminology (including, and perhaps in particular from the Polish perspective), the issue of crime in Ukraine is a very interesting issue. It is a country which, in a similar period to Poland (the beginning of the 20th century), fought for independence. It is, however, a geographical area that came under direct - as a republic of the Union of Soviet Socialist Republics - the influence of Soviet Russia. It must be remembered, however, that the Polish People's Republic was also a "country of people's democracy" as to the functioning of which Moscow's influence was also significant. For obvious reasons, however, they had a different character. Therefore, it is worth comparing the phenomena occurring in the field of crime in Poland and Ukraine.

This problem is also worth examining because of the small number of studies (or in principle their lack) in this regard. In the Polish scientific literature there is a very valuable and comprehensive description of crime in Russia, a monograph from 2016 by Katarzyna Laskowska and earlier studies on crime in Russia by, for example, Igor Andrejew, Eleonora Zielińska, Marian Filar and Lech Gardocki. There are, however, no criminological studies referring to Ukraine.

The criminological and legal study was carried out using the analytical method (analysis of criminological and legal literature), the dogmatic method (analysis of criminal codes and other criminal law files) and the statistical method (analysis of statistical data on crime and convictions). Materials for crime analysis in Ukraine were obtained from the Ministry of Justice of Ukraine. As regards statistical materials related to crime in Poland, it should be noted that the analyzes used previously collected (including from the Ministry of Justice of the Republic of Poland, the Police and the Central Statistical Office) for the entire (several dozen years) scientific development of the author, including sometimes earlier by him published materials. Most statistical analyzes were made in the period 2005-2010.

Exploration was carried out for this period due to the completeness of statistical data, but also because of their complete absence or significant incompleteness (even as to the population of Ukraine and its individual districts and cities) after the illegal acquisition by the Russian Federation of part of the territory of Ukraine (Autonomous Republic of Crimea) the city of a separate Sevastopol). Most of the materials and experiments and basis for analyzes were provided also above and implemented by the author in the period from July 3, 2018 to January 29, 2019, internship at the Kiev Institute of Intellectual Property Protection of the Ministry of Justice of Ukraine including a total of 12 activities (study visits) including: Kiev, Lviv, Odessa, Kharkov and Yaremche).

During the research, it turned out that learning the crime of a foreign state is not an easy matter. In the legal order of Ukraine there are often similar to Polish legal institutions (including criminal law).

However, they are often only similar and understanding of applying them to the occurring social phenomena and performing criminological analyzes only on the basis of their similarity is not sufficient. Therefore, they demanded a deeper knowledge and understanding by the author of the legal system of Ukraine. But also - which seems nevertheless important - the specificity of its application related to political and cultural determinants, etc.

I would like to emphasize that in this work I have often used the original names / institutions (their translation) referring to Ukrainian legislation many times (when possible) comparing them (or even interchangeably) to the institutions of Polish law.

It should also be emphasized that this study is not an exhaustive presentation of the phenomenon of crime phenomenology and its reaction to Ukraine. It is an attempt to characterize crime in Ukraine, including its comparison to crime (and reaction to it) in Poland in the same period.

For the needs of the research, the following main research problem was adopted in the form of the main research question - what is the shape of crime and the reaction of Ukraine to it at the beginning of the 21st century?

It was possible to answer them by answering the following detailed questions in advance:

- What was the shape of Ukrainian criminal legislation?
- what was the shape of crime in Ukraine, with particular emphasis on the years 2005-2010?
- what was the structure of crime in Ukraine, with particular emphasis on the years 2005-2010?
- what was the demo-social structure of perpetrators of crimes in Ukraine, with particular emphasis on the years 2005-2010?
- what was the demo-social structure of detainees in penitentiary units in Ukraine, with particular emphasis on the years 2005-2010?
- what was the shape of crime in Poland in 2005-2010, ie after joining the European Union?
- What was the shape of the Polish prison population in 2005-2010?

- what similarities and differences can be pointed out regarding crime in 2005-2010, ie after the actual political transformation in Ukraine and Poland after joining the European Union?

In view of the above-mentioned goal and the object of the research, appropriate diagnostic examinations were assumed for which characteristic of determining the features or principles of functioning, a certain dimension of reality, which is the main cognitive subject of the researcher's interests, is characteristic.

In the conducted research, an inductive method, often used in criminology, was adopted, that is, drawing general conclusions from many detailed observations. In this situation, the adoption of a directive recommending the formulation of the hypothesis before the start of the research was abandoned.

According to Ryszard Grupański, paying attention to how people behave towards themselves gives true satisfaction only when it leads to the discovery of certain general laws that enable understanding phenomena and formulating conclusions that are by no means obvious. The continuity of such observation can only be ensured by an observer appointed by the state, which equips him with an arsenal of necessary resources and competences.

Statistical observation is an indispensable tool for detecting the internal structure of mass-scale criminal phenomena and relations between these phenomena in time and space. One of the main features of statistics (apart from the purposefulness, coordination of the process of gathering and processing information, minimizing the cost of information, speed of information flow, availability of information) is full value. The statistic is wholesome when the information provided by it is suitable for its intended use. This requirement applies to the substantive as well as formal and statistical aspects. In this respect, there are significant shortcomings. Only raw statistical materials (often incomplete and presented at random) are presented, which require far-reaching processing or completion. It is, among others, about the calculation of many synthetic characteristics (descriptive indicators), such as the central tendency, various factors (including correlation coefficients), etc. In view of such important deficiencies, this work was also intended to fill this gap in the exploration of crime (in Ukraine and in Poland).

Part I of this study entitled Crime in Ukraine - the legal perspective was not aimed at making a detailed description or a detailed description of Ukraine's criminal law. The Polish literature on the subject has been successfully done by Wojciech Cieślak and Piotr Fedusio in the Outline of Ukrainian criminal law. This chapter was aimed only at a brief summary of selected (subjectively by the author) historical facts related to Ukraine's obtaining statehood in 1991 and its subsequent formation, and some regulations of Ukrainian criminal law and thus creating a specific background for criminological analyzes. These, therefore, which seem to be important for a thorough understanding of criminological analysis contained

in part II of this study. As the beginning of the time caesura, the end of the second decade of the twentieth century was adopted, the years when the victory of the February Revolution in Russia in 1917 opened the way to self-determination of Ukraine and revitalization of its statehood. Analyzes in this respect were concluded with a discussion of the Ukrainian Penal Code of 2001 adopted after the acceptance by the Parliament of Ukraine in 1991 of the declaration on its independence.

Part II pt. Crime in Ukraine at the beginning of the 21st century - the criminological perspective includes an analysis of the phenomenon of crime (mainly, but not exclusively in the years 2005-2010). The analysis, which is to form the basis for the final chapter of this work and the ending of the comparison of selected aspects of crime in Ukraine in the period of political transformation after independence from crime in Poland in the period after Poland's accession to the European Union. This section contains the general characteristics of crime in Ukraine. It also analyzes types and types of crimes and their manifestations. Issues of crime: organized; in the sphere of business and service activities; in the field of trading in narcotic drugs, psychotropic substances, their analogues or precursors; related to trafficking in human beings, violation of road safety and morality rules, and statistics on victims of these crimes were presented. In addition, the demo-social structure of perpetrators of crimes was indicated and the number and structure of persons staying in the institutions of the State Penitentiary Service of Ukraine were discussed.

The whole work complements the aforementioned comparison of crime in Ukraine and Poland in the contracted periods of political transformation in these countries. The years 2005-2010 were selected for analyzes:

- in Ukraine, as the contractual period after the systemic transformation, i.e. the period after the adoption in 2001 of the first independent, ie without directives or rules specified for the Union of Soviet Socialist Republics and union republics, the Criminal Code of Ukraine. But what is also particularly important is the period associated with the European Neighborhood Policy initiated in 2003 and the preparation and accession of Ukraine to the Eastern Partnership in 2009.

- in Poland after joining the European Union on 1 May 2014 and after the so-called the opening of borders at night from 20 to 21 December 2007 in connection with Poland's accession to the Schengen Area.

As it was mentioned above, the whole of this work (and especially criminological analysis) complements the comparison of crime in Poland and Ukraine in 2005-2010, ie in contractual periods of significant changes in these countries.

Emil W. Pływaczewski, dealing with the problems of crime, mainly organized crime, identified seven main factors constituting a peculiar basis of the currently existing and dynamically adjusting to the

prevailing social, economic and political conditions of crime. Among these factors, particular attention should be paid to:

- historical factors related to the development of organized crime over the past years, based on the specific professionalization of crime,
- social factors, in the form of the emergence of new values and life goals of the population, demoralization of social awareness and the fall of ideals,
- economic factors, consisting in the transformation of ownership structures, increasing unemployment or social stratification,
- legal factors, mainly related to the "weakness" of the law, which was not adapted to the prevailing socio-economic situation and did not allow the provision of law enforcement agencies with sufficient tools to prosecute crime,
- organizational factors, consisting in the transformation of structural state authorities and their limited human resources and technical resources. Moreover, the lack of appropriate law enforcement structures, omnipresent corruption and lack of coordination and cooperation between these authorities, the collapse of the prestige of law enforcement agencies, lack of financial resources for the judiciary and the Police, inefficient activities mentioned above, related to these elements. authorities and lack of coordinated international activity related to combating crime,
- other (including political ones related to the development of modern technologies and techniques).

Taking the above into consideration, the years 2005-2010 were adopted for comparative analyzes.

In Ukraine, because of the possibility of accepting them as a contractual period of political transformation. This is the period covering the application of the first independent penal code adopted in 2001, ie differently from the USSR penal code of 1927 based on the Principles of Criminal Law of the Union of Soviet Socialist Republics and Union Republics of 1924 or the Criminal Code of the Ukrainian SSR, adopted on December 28, 1960, based on the "Principles" adopted on December 25, 1958 by the Supreme Soviet of the USSR and called The Basics of Criminal Legislation of the Union of Soviet Socialist Republics.

It is also a period of great changes in Ukraine. In 2004, the winner of the presidential election was Viktor Yanukovich. The announced results caused public protests of people supporting Viktor Yushchenko. Ultimately, the presidency was taken by Viktor Yushchenko. In the parliamentary elections in 2006, the Party of Regions won the victory and Viktor Yanukovich became Prime Minister. Conflict between the president and the prime minister and the political crisis ended with early elections. The government was headed by Yulia Tymoshenko. In 2008, there was another political crisis. Viktor Yanukovich won the presidential election in 2010 and Yulia Tymoshenko's government was dismissed. Mykola Azarov became the new prime minister.

But what was also particularly important, this period was also connected with the preparation and accession of Ukraine to the Eastern Partnership in 2009. The Eastern Partnership is the European Union's foreign policy launched in 2009 under the European Neighborhood Policy, which is addressed to six countries in Eastern Europe, ie Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Moldova and Ukraine. The objective of the Eastern Partnership was and is to bring partner countries closer to the European Union through deeper cooperation and integration activities. The whole project is based on EU values, standards and standards. The Eastern Partnership aims to support reforms aimed at institutional strengthening and modernization of partner countries for the benefit of their citizens. To achieve these ambitious goals, the Eastern Partnership is developing in two directions. In the bilateral dimension, it focuses on strengthening the relations of individual states with the European Union and, in the multilateral dimension, refers to actions and initiatives common to all partners.

It should be emphasized that accession to the Eastern Partnership was preceded by the European Neighborhood Policy initiated in 2003.

The European Neighborhood Policy includes the following countries: Algeria, Armenia, Azerbaijan, Belarus, Egypt, Georgia, Israel, Jordan, Lebanon, Libya, Morocco, Moldova, Palestine, Syria, Tunisia and Ukraine. It serves to improve public well-being, stability and security. Its foundations are: democracy, the rule of law and respect for human rights. It is a bilateral policy between the EU and individual partner countries, under which regional cooperation initiatives are carried out. The Eastern Partnership mentioned and characterized above, but also the Union for the Mediterranean.

Through the European Neighborhood Policy (ENP), the EU offers its neighbors a privileged relationship based on the respect of common values by all parties (democracy and human rights, the rule of law, good governance, market economy principles and sustainable development). Since 2009, the Eastern Partnership has been a regional way of implementing the European Neighborhood Policy.

It should be emphasized that the years 2005-2010 are also a period of changes in Poland. After many years of preparation, on May 1, 2004, Poland joined the European Union. In addition, on the night of December 20 - December 21, 2007, due to Poland's accession to the Schengen area, the so-called opening borders.

Thus, the years 2005-2010 is a period that can be compared and compared with each other in Ukraine and Poland. It can therefore be the basis for the analyzes carried out in this chapter.

As indicated above in chapters 1-8 of part II of the discussed work entitled Crime in Ukraine at the beginning of the 21st century - a criminological perspective has been presented to many-faced crime in Ukraine and reactions to it. Therefore, in Chapter 9, pt. Crime in Poland and Ukraine - a comparative analysis was limited to the characteristics of crime and reaction to it in Poland in 2005-2010. Based on these data, relevant comparisons were made.

In 2005-2010 in Poland, the police and the prosecutor's office found on average 1,182,530 adult crimes in completed preparatory proceedings. It should be noted, however, that their number decreased from 1,379,962 in 2005 to 1,138,523 in 2010, ie by 17.50%.

As regards crime in Ukraine, it should be noted that in 2005 there were 475,725 of them and in 2010, 509,329, ie a slight increase of 5%.

Of course, data presented in the form of absolute numbers are not representative for a given population. They were therefore referred to the number of inhabitants of a given country. In the same periods, crime rates per 100,000 the average annual population developed as follows:

- in Poland in 2005 - 3,616 and in 2010 - 2,955, ie a decrease by 18%;
- in Ukraine in 2005 - 1.044 and in 2010 - 1,102, ie an increase of 6% was recorded.

Thus, the difference in the crime rate characterized by the absolute number of recorded offenses and their coefficient in Poland was nominally 0.78% and in comparison of 4.46% (17.50% against 18.28%) and in Ukraine nominally 0.7%, and compared to increases of 14.4% (4.86% against 5.56%). So it is a negligible difference. Therefore, it can be assumed that in further analyzes it was possible to use these parameters interchangeably.

It should be noted that crime recorded by law enforcement agencies in Ukraine in the analyzed period increased slightly (by about 6%) and decreased in Poland (by 17.5%).

After analyzing the general trends regarding the phenomenon of crime in Poland and Ukraine, their structure was analyzed.

As for individual types of crimes, as to:

1) crimes against life and health:

a) in Poland, crimes against life and health (Articles 148 - 162 k.k.):

- their number decreased from 31,736 in 2005 to 30,911 in 2010, ie by 825 crimes of this type, that is by 2.60%;
- out of all the crimes registered in Poland in 2005 (1,379,962), crimes against life and health accounted for 2.30%;
- out of the total number of crimes registered in Poland in 2010 (1,138,523), crimes against life and health accounted for 2.72%, i.e. an increase in the percentage share by almost 1/5;

It should be noted that despite the decrease in the number of recorded crimes in total in Poland in 2010 compared to 2005, and despite the fall in the absolute number of recorded crimes against life and health, their percentage in the structure of crimes has clearly increased.

b) in Ukraine, crimes against life and health (Articles 115-145 k.k.):

- their registered number decreased from 23,776 in 2005 to 19,017 in 2010, i.e. for crimes 4,759 of this type, i.e. by 20%;

- out of all the crimes registered in Ukraine in 2005 (485.725), crimes against life and health accounted for 4.9%;

- out of the total number of crimes registered in Ukraine in 2010 (500,902), crimes against life and health accounted for "only" 3.8%, ie a decrease in the percentage share by over 1/5;

Thus, in Ukraine, despite the increase in the number of registered offenses in general, the number of crimes against life and health decreased in absolute numbers as well as their percentage in total crime. Conclusion - in the compared periods in Poland and Ukraine there was a drop in the absolute number of particularly socially dangerous crimes against life and health. However, in Poland the share of crimes against life and health in total crime has increased and in Ukraine it has decreased.

2) crimes against honor and physical integrity in comparison to crimes against will, honor and human dignity:

a) in Poland, crimes against honor and physical integrity (Articles 212-217 k.k.):

- their number increased from 6,654 in 2005 to 9,838 in 2010, ie by 3,084 crimes of this nature, i.e. by 48%;

- out of all the crimes registered in Poland in 2005 (1,379,962), crimes against honor and physical integrity accounted for 0.48%;

- from among all crimes registered in Poland in 2010 (1,138.523), crimes against honor and bodily integrity accounted for 0.86%, ie an increase in the percentage share was more than 1/2;

It should be noted that despite the decrease in the number of registered total crimes in Poland in 2010, compared to 2005, there was an increase in the absolute number of recorded crimes against honor and bodily integrity, and their percentage share in total crime increased by over 1/2.

b) in Ukraine, crimes against will, honor and human dignity (Articles 146-151 k.k.):

- their registered number increased slightly from 631 in 2005 to 668 in 2010, ie by 37 offenses of this type, ie by 5.9%;

- out of all the crimes registered in Ukraine in 2005 (485.725), crimes against will, honor and human dignity accounted for 0.13%;

- out of the total number of crimes registered in Ukraine in 2010 (500,902), crimes against will, honor and human dignity also accounted for 0.13% (a decrease in the percentage share by over 1/5);

Thus, in Ukraine, with the increase in the number of recorded crimes in total, the number of crimes against will, honor and human dignity in absolute numbers increased slightly. It should be noted, however, that their percentage share in total crime decreased by about 1/5.

Conclusion - it should be noted that in Poland the absolute number as well as the participation of crimes against honor and physical integrity in crime generally increased and in Ukraine, crime against will,

honor and human dignity increased slightly in absolute numbers and its percentage in total crime decreased.

3) crimes against property:

a) in Poland, crimes against property (Articles 278 - 295 k.k.):

- their number decreased from 811.971 in 2005 to 607,464 in 2010, ie by 204.507 crimes of this type, that is by 25%;

- out of all the crimes registered in Poland in 2005 (1,379,962), crimes against property accounted for 59%;

- out of all crimes registered in Poland in 2010 (1,138.523), crimes against property accounted for 53%, ie a slight decrease of about 1/10 was noted;

It should be noted that with the total number of registered offenses in Poland in 2010 in comparison to 2005, there was a significant decrease (by 1/4) of the absolute number of recorded crimes against property and their percentage share in total crime decreased by only 1 / 10.

b) in Ukraine, crimes against property (Articles 199-235 k.k.):

- their registered number increased 278,315 in 2005 to 318,216 in 2010, i.e. by 39,901 crimes of this type, i.e. by 14%;

- out of all the crimes registered in Ukraine in 2005 (485.725), crimes against property accounted for as much as 57%;

- out of the total number of crimes registered in Ukraine in 2010 (500,902), crimes against property accounted for around 64%. Thus, in Ukraine, with the increase in the number of registered crimes in total, the number of crimes against property increased. This increase was particularly noticeable in their percentage share in total crime. This share in 2010 was already 64% of the total number of crimes registered.

Conclusion - it should be noted that in Poland, both the absolute number and the share of crimes against property have decreased significantly, and in Ukraine the absolute number and percentage increased. In Ukraine, the share of crimes against property in total recorded crimes significantly exceeded 1/2.

4) crimes against economic turnover in comparison to economic crimes:

a) in Poland, crimes against economic turnover (Articles 296-309 k.k.):

- their number increased from 12,776 in 2005 to 14,026 in 2010, ie by 1,250 crimes of this type, i.e. by 10%;

- out of all the crimes registered in Poland in 2005 (1,379,962), crimes against economic activity accounted for 1%;

- out of the total number of crimes registered in Poland in 2010 (1,138.523), crimes against economic turnover accounted for 1.2%, i.e. a slight increase of about 1/5 was noted;

It should be noted that with the total number of registered offenses in Poland in 2010 in comparison to 2005, there was an increase (by about 1/5) in the absolute number of recorded crimes against economic turnover and their percentage share in total crime was just over 1% (also increased by about 1/5).

b) in Ukraine economic offenses (articles 199-235 k.k.):

- their registered number decreased from 8.987 in 2005 to 8.601 in 2010, ie by 386 crimes of this type, that is by 4.3%:

- out of all crimes registered in Ukraine in 2005 (485.725), economic crimes accounted for 1.9%;

- out of the total number of crimes registered in Ukraine in 2010 (500,902), crimes against property accounted for 1.7%, ie in principle no change in their percentage share in total crime;

Thus, in Ukraine, together with the increase in the number of registered offenses in general, the number of economic crimes decreased slightly. In the analyzed period, there was basically no change in the percentage share of this crime in total crime.

Conclusion - it should be noted that in Poland both the absolute number and the share of crimes against economic activity increased by about 1/5, and in Ukraine there were virtually no changes in this respect. However, both in Poland and in Ukraine, this type of crime did not represent a significant share in the overall crime structure.

5) crimes against general security and security of communication in comparison to crimes against traffic and transport safety:

a) in Poland, crimes against general security and security in communication (Articles 173-180 k.k.):

- their number decreased from 198.860 in 2005 to 157,632 in 2010, i.e. by 41,228 crimes of this type, that is by 21%;

- out of all the crimes registered in Poland in 2005 (1,379,962), crimes against general security and security in communication accounted for 14%;

- out of the total number of crimes registered in Poland in 2010 (1.138.523), crimes against general security and security in communication accounted for 14%, ie a slight increase in their percentage share in total crime by about 1/20;

It should be noted that with the total number of registered crimes in Poland in 2010 in comparison to 2005, there was a decrease (by about 1/5) in the absolute number of recorded crimes against general security and security in communication, and their percentage share in total crime was almost 14% (but decreased by 1/20).

b) crimes against the safety of traffic and transport in Ukraine (Articles 276 - 292 k.k.):

- their registered number decreased from 21,570 in 2005 to 12,902 in 2010, i.e. by 8,668 such offenses, i.e. by 40%:

- out of the total number of crimes registered in Ukraine in 2005 (485.725), crimes against road and transport safety accounted for 4.5%;

- out of all crimes registered in Ukraine in 2010 (500,902), crimes against road and transport safety accounted for only 2.6%, ie a decrease in their share in total crime by almost 1/2;

Thus, in Ukraine, together with the increase in the number of registered crimes in total, in absolute numbers as well as in the percentage share in total crime, the number of crimes against traffic safety and transport decreased considerably (by almost 1/2).

Conclusion - it should be noted that in Poland and in Ukraine, both the absolute number and the share of crimes against universal security and security in communication have decreased. This drop was particularly visible in Ukraine as it amounted to almost 1/2.

6) crimes against public order in comparison to crimes against public order and morality:

a) in Poland, crimes against public order (Articles 252 - 264 k.k.):

- their number decreased from 59.960 in 2005 to 59.200 in 2010, i.e. by 760 offenses of this type, i.e. by 1.3%;

- out of all the crimes registered in Poland in 2005 (1,379,962), crimes against public order accounted for 4.5%;

- from among all crimes registered in Poland in 2010 (1.138.523) crimes against public order accounted for slightly more than 5%, ie a slight increase in their percentage share in total crime by about 1/6;

It should be noted that with the decrease in the number of registered crimes in Poland in 2010 in comparison to 2005, there was a negligible decrease (by just over 1%) of the absolute number of recorded crimes against public order and their percentage share in total crime slightly increased to 5%.

b) in Ukraine, crimes against public order and morality (articles 293 - 304 k.k.):

- their registered number decreased from 21,286 in 2005 to 15,557 in 2010, ie by 5,729 offenses of this type, ie by 27%:

- from among all crimes registered in Ukraine in 2005 (485.725) crimes against public order and morality accounted for 4.4%;

- from among all crimes registered in Ukraine in 2010 (500,902) crimes against public order and morality were "only" 3.1%, ie their share in total crime decreased by 1/3;

Thus, in Ukraine, together with the increase in the number of registered crimes in total, in absolute numbers as well as in the percentage share in total crime, the number of crimes against public order and morals significantly decreased. Still, this kind of crime constituted a small share (3%) in total crime.

Conclusion - it should be noted that in Poland the number of crimes against public order decreased negligibly and in Ukraine the number of crimes against public order and morality decreased significantly. Still, (in Poland and in Ukraine) such crimes did not represent a significant share of total crime.

7) crimes against the activities of state institutions and local self-government in comparison to crimes against state authorities, local self-government bodies and civic associations:

a) in Poland, crimes against the activities of state institutions and local self-government (Articles 223 - 231 k.k.):

- their number increased from 23,983 in 2005 to 35,965 in 2010, ie by 11.982 crimes of this type, that is by 50%;

- out of the total number of offenses registered in Poland in 2005 (1,379,962), crimes against the order of activities of state institutions and local self-government constituted almost 2%;

- out of the total number of crimes registered in Poland in 2010 (1.138.523), crimes against the activities of state institutions and local self-government accounted for slightly more than 3%, ie a significant increase in their percentage share in total crime by more than 4/5;

It should be noted that with the total number of recorded crimes in Poland in 2010 in comparison to 2005, there was a significant increase (by more than 1/2) in the absolute number and percentage of crime against the activities of state institutions and local self-government. However, their participation in total crime was still not significant and slightly exceeded 3%.

b) in Ukraine, crimes against state authorities, local self-government bodies and civic associations (articles 338 - 360 k.k.):

- their registered number increased from 13,378 in 2005 to 18.008 in 2010, i.e. by 4,630 such offenses, i.e. by 35%:

- from among all crimes registered in Ukraine in 2005 (485.725) crimes against public order and morality accounted for 2.8%;

- out of the total number of crimes registered in Ukraine in 2010 (500,902) crimes against public order and morality accounted for 3.60%, ie an increase in their share in total crime by almost 1/3;

Thus, in Ukraine, along with the increase in the number of registered offenses in general, crime increased against state authorities, local self-government bodies and civic associations. This increase was recorded in absolute numbers as well as in total crime by about 1/3.

Conclusion - it should be noted that with a slight decrease in the number of registered total crimes in Poland in 2010 compared to 2005, there was a significant increase (by over 1/2) in the absolute number and percentage of crime against the activities of state institutions and local self-government. However, their participation in total crime was still not significant and slightly exceeded 3%. Still, (in Poland and in Ukraine) such crimes did not represent a significant share of total crime.

8) offenses against the administration of justice:

a) in Poland, crimes against the administration of justice (Articles 232 - 247 k.k.):

- their number increased from 26,250 in 2005 to 31,816 in 2010, ie by 5,566 such offenses, that is by 21%;

- out of all the crimes registered in Poland in 2005 (1,379,962), crimes against the administration of justice accounted for 1.9%;

- from among all crimes registered in Poland in 2010 (1.138.523), crimes against justice constituted 2.80%), ie a significant increase in their percentage share in total crime by almost 1/2 was noted;

It should be noted that with the total number of registered crimes in Poland in 2010, in comparison to 2005, there was an increase (by over 1/5) in the absolute number of crimes against the administration of justice. This increase was even more pronounced regarding the share of these crimes in total crime. It amounted to almost 1/2. However, their participation in total crime was still not significant and slightly exceeded 3%.

b) crimes against the administration of justice in Ukraine (Articles 371 - 400 k.k.):

- their registered number increased from 3,917 in 2005 to 4,945 in 2010, ie by 1,028 crimes of this type, ie by 26%;

- from among all crimes registered in Ukraine in 2005 (485.725), crimes against justice did not exceed 1%;

- out of the total number of crimes registered in Ukraine in 2010 (500,902), crimes against the administration of justice still did not exceed 1%, ie their share in total crime increased by over 1/5;

Thus, in Ukraine, along with the increase in the number of registered offenses in general, crime against justice increased. This increase was recorded in absolute figures as well as in total crime by about 1/4 to 1/5.

Conclusion - it should be noted that both in Poland and in Ukraine there was an increase in recorded crimes against the justice system. However, their participation in total crime was not significant and in Poland slightly exceeded 3% and in Ukraine it did not exceed 1% of total crime.

The whole of the comparative analysis of crime in Poland and Ukraine is supplemented by an analysis of the number of persons in pre-trial detention and convictions placed in Polish and Ukrainian penitentiary units. It should be noted that in Poland in general the number of prisoners imprisoned in penitentiary units increased negatively from an average of 82,761 in 2005 to an average of 82,863 in 2010 (ie by 102 people, or 0.12%). However, at the end of 2005, there were 82.955 in total, and at the end of 2010, much less, that is 80,728 (less by 2,227 people, that is by almost 2.7%). However, the

average number of prisoners should be accepted, and thus the conclusion that the prison population did not change in the analyzed period.

As for Ukraine, it should be stated that:

- prison population decreased from 134,576 in 2005 to 113,230 in 2010 (or by 21,346, ie by 16%);
- the number of people sentenced to life imprisonment increased significantly, ie by 207 persons, ie by 18% (from 1,172 in 2005 to 1,379 in 2010);
- the total number of people in the system (including unprecedented in the Polish system of educational colonies and forced treatment and work centers) the number of people "together in the system" decreased from 170.923 in 2005 to 156,027 in 2010, ie by 16.896 people, ie by 10% .

In conclusion, it should be noted that the Polish prison population is basically not subject to any quantitative changes with the recorded population decline in Ukraine. Not without significance, however, is the fact that in Ukraine, the number of persons sentenced to life imprisonment has increased significantly.

In summary, it was found that crime in the analyzed period 2005-2010 decreased in Poland and in Ukraine increased. Per balance, this difference was over 20% (in Poland it was down 17.50% and in Ukraine by 4.86%). However, significant differences and similarities were observed in the structure of crime. And yes:

- in Poland and Ukraine there has been a drop in the absolute number of particularly socially dangerous crimes against life and health. However, in Poland the share of crimes against life and health in total crime has increased and in Ukraine it has decreased.
- in Poland, the absolute number as well as the participation of crimes against honor and physical integrity in crime generally increased and in Ukraine, crime against will, honor and human dignity increased slightly in absolute numbers and its percentage in total crime decreased.
- in Poland, the absolute number and the share of crimes against property have decreased significantly, and in Ukraine the absolute number and percentage share has increased. In Ukraine, the share of crimes against property in total recorded crimes significantly exceeded 1/2.
- in Poland, both the absolute number and the share of crimes against economic activity increased by about 1/5, and in Ukraine there were virtually no changes in this regard. However, both in Poland and in Ukraine, this type of crime did not represent a significant share in the overall crime structure.
- in Poland and in Ukraine, the absolute number as well as the share of crimes against universal security and security in communication have decreased. This drop was particularly visible in Ukraine as it amounted to almost 1/2.

- in Poland, the number of crimes against the public order decreased negligibly and in Ukraine the number of crimes against public order and morality considerably decreased. Still, (in Poland and in Ukraine) such crimes did not represent a significant share of total crime.
- with a slight decrease in the number of registered total crimes in Poland in 2010, compared to 2005, there was a significant increase (by over 1/2) in the absolute number and percentage share of crime against the activities of state institutions and local self-government. However, their participation in total crime was still not significant and slightly exceeded 3%. Still, (in Poland and in Ukraine) such crimes did not represent a significant share of total crime.
- in Poland and in Ukraine there was an increase in recorded crimes against the justice system. However, their participation in total crime was still not significant and in Poland slightly exceeded 3% and in Ukraine it did not exceed 1% of total crime.
- the Polish prison population is basically not subject to any quantitative change with the recorded population decline in Ukraine. Not without significance, however, is the fact that in Ukraine, the number of persons sentenced to life imprisonment has increased significantly.

It should also be emphasized that I was repeatedly honored with the Award of the Rector of the University of Silesia for scientific and research activities. I also received the Medal of the National Education Commission. I managed a number of research grants (University of Silesia in Katowice, Jan Kochanowski University in Kielce, Institute of Forensic Studies of Professor Jan Sehn in Krakow). I have promoted several hundred bachelor's and master's degrees and I have repeatedly reviewed BA and MA thesis.

FOREIGN SCHOLARSHIPS AND SCIENTIFIC TRAININGS

1. Didactic trip of an academic teacher - scholarship holder of the Socrates / Erasmus program to Ostravska Universita in Ostrave - 19-25.06.2013.
2. Training trip of an academic teacher - scholarship holder of the Socrates / Erasmus program to Ostravska Universita in Ostrave - June 28-June 4, 2013.
3. Teaching excursion of an academic teacher - scholarship holder of the Socrates / Erasmus program to Ostravska Universita in Ostrave - 11-17.12.2013.
4. Training trip of an academic teacher - Socrates / Erasmus scholarship holder to Universitat Wien, United Nations Office on Drugs and Crime, Academic Council on the United Nations System - January 2014.
5. Training trip of an academic teacher - scholarship holder of the Socrates / Erasmus European program. Parliament in Strasbourg System - March 2014.

6. Training trip of an academic teacher - Socrates / Erasmus scholarship holder at Universitat Masaryk in Prague - May 2014.
7. Training trip of an academic teacher - Socrates / Erasmus scholarship holder for the United Nations Office in Vienna combined with participation in the 23rd Session Commission on Crime and Criminal Matters (United Nations Office in Vienna) - May 2014.
8. Language internship - Moscow Pedagogical State University in Moscow, Moscow, Russia, 18-24 April 2018.
9. Internship at the Kiev Institute of Intellectual Property Protection of the Ministry of Justice of Ukraine, 3 July 2018 - 29 January 2019 (12 activities), Kiev - Lviv - Odessa - Kharkiv - Yaremche, Ukraine.

RESEARCH PROJECTS

- 2005 - A sense of crime risk in the opinion of selected social groups of the Upper Silesian agglomeration (individual - departmental competition - Faculty of Pedagogy and Psychology, University of Silesia in Katowice).
- 2006 - A sense of crime risk in the opinion of selected social groups of the Upper Silesian agglomeration - continuation (individual - departmental competition - Faculty of Pedagogy and Psychology, University of Silesia in Katowice).
- 2007 - A sense of crime risk in the opinion of selected social groups of the Upper Silesian agglomeration - continuation (individual - departmental competition - Faculty of Pedagogy and Psychology, University of Silesia in Katowice).
- 2007 - Professional aspirations of the juvenile establishment and the possibilities of their implementation in the context of the development and transformation of vocational guidance in Poland after the accession to the European Union (team - departmental competition - Faculty of Pedagogy and Psychology, University of Silesia in Katowice).
- 2008 - Social Diagnosis in the field of pathological hazards in the city of Dąbrowa Górnicza (at the request of the City Office in Dąbrowa Górnicza - contract No. WZA / 1340 / 1 / 08).
- 2009 - A sense of crime risk in the opinion of selected social groups of the Upper Silesian agglomeration - continuation (individual - departmental competition - Faculty of Pedagogy and Psychology, University of Silesia in Katowice) - continuation.
- 2009 - Professional aspirations of the juvenile establishment and the possibilities of their implementation in the context of the development and transformation of vocational guidance in Poland after the accession to the European Union (team - competition of the Rector of the University of Silesia in Katowice and the faculty competition - Faculty of Pedagogy and Psychology of the University of Silesia in Katowice) - continuation .

2010 - Professional aspirations of the juvenile establishment and the possibilities of their implementation in the context of the development and transformation of vocational guidance in Poland after the accession to the European Union (team - competition of the Rector of the University of Silesia in Katowice and the faculty competition - Faculty of Pedagogy and Psychology of the University of Silesia in Katowice) - continuation .

2010 - Social Diagnosis in the field of pathological hazards in the city of Dąbrowa Górnicza (at the request of the City Office in Dąbrowa Górnicza - contract No. WZA / 343/1571/10).

2012 - Social Diagnosis in the field of pathological hazards in the city of Dąbrowa Górnicza (at the request of the Municipal Office in Dąbrowa Górnicza - AGM No. 271.5.1384.2012).

2014 - Diagnosis of local social hazards in the city of Dąbrowa Górnicza (at the request of the Municipal Office in Dąbrowa Górnicza - contract No. WZA No. 271.5.1359.2014).

2014-2017 - grant from the Jan Kochanowski University in Kielce on Issues of social participation and the creation of integrative educational environments as the subject of multidisciplinary research with particular emphasis on criminological research and social security issues.

2018-to continue, project manager implemented by the Institute of Forensic Research. Professor dr Jan Sehn in Krakow in a consortium under the supervision of the Police Academy in Szczytno on the basis of an agreement with the National Center for Research and Development concluded on December 10, 2019 in Warsaw between the National Center for Research and Development in Warsaw and the Higher Police School in Szczytno No DOB- BIO9 / 05/01/2018 o Implementation and Financing of the Project Implemented for the Sake of State Defense and Security as part of the Competition No. 9/2018 titled "A specialized set of low-adhesion foils for protecting biological traces".

2019 - individual grant from the Jan Kochanowski University in Kielce Fri publication of a monograph (on crime in Ukraine) in a publishing house from the list of Ministry of Science and Higher Education.

2019 - participation in the team grant of the Jan Kochanowski University in Kielce Fri publication of a monograph (Humanistic Human Resources / Humanistic Fascicles Human Rights) in a publication from the list of the Ministry of Science and Higher Education.

2. ACHIEVEMENTS IN THE FIELD OF SCIENTIFIC CARE AND YOUNG VOCATIONAL EDUCATION

Until now, I've promoted several hundred bachelor's and master's degrees, as well as one doctor. My pupils received prizes and distinctions, including three scholarships for the Minister of Science and Higher Education. I was a supervisor of the doctoral dissertation of PhD Andrzej Szymczyk Insulation of persons in the state of intoxication on the example of the Śląskie Voivodeship. The sociological and legal approach.

I participate as a promoter in open doctoral programs:

- Justyna Fik, MA, Jan Kochanowski University in Kielce, the title of the dissertation - The policy of applying educational and correctional measures to minors against the background of socio-economic changes in the Silesian voivodeship after Poland's accession to the EU.
- Dariusz Dryjas, MA, University of Białystok, dissertation title - Murder without disclosing the subject of executive activity. Criminological-legal case study.
- Patryk Zieliński, MA, University of Gdańsk, dissertation title - National Torture Prevention Mechanism in the system of protection of human rights of persons deprived of liberty.
- Marcin Chodkowski, MA, University of Adama Mickiewicza in Poznań, the title of the dissertation - New psychoactive substances (so-called legal highs). Legal and criminological study.
- MA Michał Ławrenow, Jan Kochanowski University in Kielce, the title of the dissertation - Migration law of Poland and the European Union and the evolution of public opinion towards Ukrainian citizens in the context of Polish integration problems.

I am also looking after candidates for the commencement of doctoral dissertation (selected research areas / topics during refinement):

- Piotr Słaby, MA;
- Przemysław Hus, MA

I participated as a reviewer and one for the position of associate professor.

REVIEWS IN DOCTOR LEADS

I was a reviewer in the following doctoral degrees:

- PhD. Urszula Gęślińska, Faculty of Law, University of Białystok, PhD on the subject - Legal and criminological aspects of the profession of court bailiff, Supervisor Prof. Dr. Emil W. Pływaczewski, PhD in legal sciences.
- PhD. Emilia Truskolaska, Faculty of Law, University of Białystok, PhD on the subject - Criminological aspects of homelessness, Supervisor Prof. Dr. Emil W. Pływaczewski, PhD in legal sciences.
- PhD. Joanna Ptak, Faculty of Law and Administration, University of Opole, PhD on - Kills qualified in doctrine and judicial decisions, Promoter – Prof. Dr. Stanisław Hoc (Assistant Promoter PhD. Dariusz Mucha).
- PhD. Agata Langowska, Faculty of Law and Administration, Uniwersytet im. Adam Mickiewicz University in Poznań, PhD on the subject of - Offenses of the so-called Economic exploitation of prostitution (Articles 203 and 204 of the Penal Code) in the jurisdiction of the Regional Courts in Poznań and Zielona Góra - selected dogmatic, criminological and political-criminal problems, Supervisor – Prof. Dr. Justyn Piskorski.

- Katarzyna Borkowska, Faculty of Law, University of Białystok, doctoral thesis - Infidelity offense in terms of comparative studies, Supervisor – Prof. Dr. Ewa Monika Guzik-Makaruk.

ACCOUNTING AND HABILITATION PROCEDURES

In 2016, I drafted opinions on the candidate (PhD. Ewa Monice Guzik-Makaruk, Associate Professor) for the post of associate professor.

I was a reviewer in the following postdoctoral proceedings:

- Zygmunt Kukula PhD., Faculty of Law, University of Białystok, completed, 2017;
- Marcin Wielec PhD., Faculty of Law and Administration, Cardinal Stefan Wyszyński University in Warsaw, in progress, 2018.

3. ACTIVITY THAT POPULARIZES SCIENCE

Popularization of science:

- Co-organizer and supervisor (on behalf of the Humanitas Higher School in Sosnowiec) of the University of the Third Age operating at the Zagłębie Palace of Culture in Dąbrowa Górnicza (from 2007 to 2011).
- Chairman of the Program Council of the University of the Third Age operating in the Zagłębie Palace of Culture in Dąbrowa Górnicza (from 2011 to 2015).

Popularization of science - participation as an expert in various initiatives:

- Conference - Justice for children without a future. Katowice, 23 February 2007, Organizer - Federation for Social Reintegration. Panel with participation of Leszek Wiczorek - When can rehabilitation be effective?
- 10th Film Festival WATCH DOCS Human Rights in Film, Katowice 29-31.10.2012.
- Leszek Wiczorek - special guest during the screening of the film Fri. "Sold" and expert in the discussion after the film.
- Leszek Wiczorek - special guest during the screening of the film Fri. Bad Girls. Cell 77 and expert in the discussion after the film.

Co-organization of international undertakings promoting science:

- Worldwide webinar on the prevention of trafficking in human beings (Trafficking Prevention and the Victims: New United Nations and Academic Perspectives). Organizers: The United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC), the United Nations Information Service (UNIS) Vienna, in cooperation with the International Organization for Migration (IOM), the University of Vienna (Austria), the UN Academic

Impact Initiative, the Academic Council on the United Nations System (ACUNS), universities and other educational and training institutions worldwide (including the University of Silesia). 11/12/2012, at 15.00.

- Leszek Wieczorek with PP Students at the University of Silesia - The phenomenon of human trafficking, and international standards for the protection of human rights and Polish practice.
- Regional Academy on the United Nations (RAUN) - organizer in Poland (from 2013 to 2015).

Training, programs, courses (organization):

- Worldwide webinar on the prevention of trafficking in human beings (Trafficking Prevention and the Victims: New United Nations and Academic Perspectives), 11/12/2012, at 15.00.

The tutor of the scientific circles:

- Penitentiary and Social Readaptation (2013-2015), University of Silesia,
- Penal and Penitentiary Studies (2015-to continue), Jan Kochanowski University in Kielce.

Supervisor of scholarship holders of the Minister of Science and Higher Education:

- Olivia Czaplińska;
- Maciej Długosz;
- Krzysztof Gasiński.

Co-organizer of the Researchers 'Night and Museums' Night and the Festival of Science and Art in Krakow.

The above-mentioned self-review is only an outline of my activity and achievements. Details are provided in the other appendices to this application.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'P. Czaplińska', is written in a cursive style.